EL·POBLE·CATALÀ

:: :: REDACCIÓ I ADMINISTRACIO :: ::
SANTA AGNA 19, PRAL. TELEFON 4258

ANY XIV :: NUMERO 4292 :: BARCELONA, DIMECRES, 17 DE GENER DE 1917 :: UN NUMERO 5 CENTIMS

:: :: IMPRENTA I ESTEREOTIPIA :: ::
:: CARRER EST, 16 TELEFON 2293 ::

L'Eclipse total

de les liquidacions PLIMSAUL
es veurá la setmana vinenta
amb els
Descomptes progressius
dels grans Magatzems
EL BARATO
PALAU DEL CALSAT
El més gran Baçar de Barcelona en el séu ram,
el més económic i millor assortit
Sabates per a nen des de 80 cèntims

PELLS — A PREUS DE FABRICA VERITAT —
LIQUIDACIO per fi de temporada de models rerardina fantasia a preus baratíssims des de DEU pessetes sols fins al corrent mes.
Preu fixe :: Preus marcats
Fábrica de Pelleteria de M. Casas
CARRER DE VILLARROEL, 42, PIS SEGON (Tramvies Rambles-San Antoni núm. 31 Circunvalació.-Baixeu davant Cine Walkyria.

DEL MARROC

LA QÜESTIO OBRERA

Es hora de dir-ho ben fort i resoludament; al Marroc, no hi ha solament un problema militar i un problema polític més o menys internazionalitzat. Al Marroc hi ha també, tant greu, tant apremiant com qualsevol altre, un problema que's suscita sempre, allí ont se reunexen quatre homes: un gros, un formidable conflicte societari.

Sempre hem cregut que l'aventura del Marroc valía ben bé qualque cosa més que una setmana trágica. Perque, quan un poble s'ha mostrat secularment incapacitat per a colonitzar, quan un poble no té plantejat cap dels séus problemes de vida interior adhuc aquells que a tot el món estàn resolts d'una centuria ençá, no té cap dret a aixecar-se colectivament en nom de cap ideal de civilització, no té cap dret a vessar l'esguerrament del séu esperit damunt de cap altre raça per molt africana i negre i enderrerida que sigui.

La cultura anacrònica és lo més desgraciat que ha pogut inventar-se per a un poble. I així com se pot ésser feliç vivint en plena incivilització tant com en el més refinat europeisme, s'és dissortat quan se gasten totes les complicacions de l'esperit modern, sense tenir l'ánima vestida de totes les galaníes d'una máxima humanitat.

S'ha anat al Marroc amb renou de trets i veus de manament, i com ha probat un confrare de Barcelona, totes les concupiscencies d'una ánima envilida per una cultura, per una administració, per un civisme tradicionalment deplorabilísssims, han desbotat sobre'ls pobles, sobre'ls territoris conquerits.

A preu de sang, d'or i de catástrofes estratègiques, havem adquirit un sector determinat de la carta geográfica, i hem plantat més vermella i gallardida que mai l'insignia de la patria i ens hem posat a badallar i estirar-nos llargament, fins que'ls plauts de nous ferits i les clamors femolenques dels paries sobrevinguts ens desvetllin uns moments sense amoinar-nos, emprò, una engruna.

I això ja és aribat i això mateix arribará una vegada més, trobant-nos tant desprevinguts com ara, com abans, com sempre.

***

El troç de Marroc esdevingut trágicament espanyol, s'ha anat de mica en mica poblant de families espanyoles, malgrat no haver-hi fet rès ningú, perquè, aquest epissodi tant natural i llògic s'arribés a realitzar-se. Ni rutes, ni camins de ferres, ni comunicacions que aital denominació meritin. Però la gana que s'ha ensenyorit sempre de la península, aquesta gana patriótica que'ns ve de les terres sense conreu, de les mines inexplotades o al servei d'altres combinacions polítiques, de salaris excessivament baixos per la depreciació de la moneda, per l'acreixement irracional de la renda agrícola i mercantil, per la incuria criminosa de les castes dirigents, aquesta gana que's tan espanyola com el mateix exército, anava empeyent als menestrals i als proletaris a les noves terres anexionades. I com allò és sucursal d'Espanya, les mines i les terres i les manufactures eren tant dissortades com en la terra mare de tots els espanyols i de totes les malestruganees.

L'obrer no tenía feina en un país on tot estava per fer. I la primera institució nacional que's va crear, fou una societat de resistencia.

Darrerament s'ha sapigut que'ls sense feina atanyen a Melilla el nombre de dos mil. Manifestació, miting i visita a l'autoritat. A Melilla l'autoritat, com en totes les colonies espanyoles, és un militar o un parent d'un gran polític. Mai és un home de iniciatives i de coneixements seriosos del país i dels problemes sociológics. A Melilla la autoritat civil está representada, oh sospresa! per un militar, el general Jiménez Pajarero, qui presideix una mena de Junta d'arbitris. El secretari d'aquesta pintoresca Junta, el senyor don Joán Muñoz Orozco, troba que les pretensions dels obrers sense feina—un subsidi de déu rals, per cap i per dia—eren sencillament «una locura» perque al cap d'un mes haurien gastat 150.000 pessetes sense «resoldre rès». Li varen contestar els comissionats, que així ells s'estalviarien un mes de fam, lo qual ja era resoldre alguna cosa. Després de quina conclusió el dignissim secretari d'arbitrin tombá l'esquena sobra la que caigueren aquestes fatídiques i llògiques paraules proletaries. «Si la fam ens empeny a la delinqüencia, no tindreu cap dret a condemnarnos, car vosaltres en sereu els culpables».

Aquest episodi, és mólt digne d'il·lustrar la gestió colonitzadora de qualsevol govern de Espanya.

D'ençá de la semana trágica, tots els matissos dinástics s'han succeit en el poder; i les ecumbres s'han renovellat constantment, sense que ni des del banc blau, ni des de'ls escons, s'hagi fet res per a deturar aquesta misería que fatalment havía de venir quan les potencies governants i llegislatives no tenen una vigorosa iniciativa, un ample i pregón sentit dels problemes económics, colonials i patriótics. Uns quants homes se salven de aquesta liquidació, i no cal que els citém per què ni aquí es lloc, ni ells ho necessiten, car son de tothóm abastament coneguts i respectats. Sabém per endevant que es ben debades tot quan poguém escriure, perquè la crosta de la imbecilitat política d'Espanya es tan groixuda que rés hi pot passar a través.

Demanar estudi, reflexió fonda, ferma i persistent als nostres polítics massa avesats a bagateles, es temps miseriosament perdut. Hi ha masses anys que els homes directors d'Espanya no en tenen cap idea vaga dels principis més elementals de la ciencia de comanar dreturarement els pobles.

Analfabetisme i mala sang. No tots els que caiguin al Marroc, serán ferits de bala mora.

Després de tanta sang i de tantes privacions dels pobres soldadets, la terra del Marroc no ha estat encara redimida. Hi manca la gana, la sang del proletari expatriat, de la primera víctima de totes les concupiscencies, de tots els erros de mentalitat i de sentiment de tots els governs i de totes les castes espanyoles.

FRANCESC CAÑADAS.

LA POLITICA

Al entorn de la pau s'hi ha fet tota una una literatura, que ha vingut a revelar d'una manera frapant, una seriació sistematitzada de sentiments que fins ara no havíen tingut mai una expresió fidel, franca i general.

Les cancilleríes han batut aquests temps com si fossin conciencies veritables de les races, i els periódics, els partits polítics de tot el món, han tingut accents i gestes d'una emotivitat corprenedora. Hi ha en aquell moment, que senyala, que regeix, que ha provocat la paraula pau, una sensibilitat exquisida que fa més assolidora qualsevol remor que's produeixi a Europa que sobre l'ánima de totes les coses hi fa grans cercles de frisances que ho fan moure tot amb un impuls més ample, i més pregón.

Això fa que'ls epissodis de guerra tinguin entre nosaltres una intensitat tan ferma un interès tan directe, com si s'esdevinguessin entre els límits de la nostra nacionalitat.

I així's la tragedia belga és tan sensible per a nosaltres com la mateixa miseria nacional, i els torts que's fan diplomàticament els beligerants ens mouen amb el mateix grau de còlera que'ls que'ns fan en un afer qualsevol particular.

Aquest sentiment intim de disgust, de reprovació, l'hem experimentat llegint la darrera nota de l'Alemanya, l'hem tornat a sentir suara llegint la darrera lletra del kaiser a propòsit de la pau.

«No hi ha dubte, diu, que en els pobles dels nostres enemics, quin odi es mantindrà sempre viu, no existeíxin homes que tinguin la força moral de parlar de pau.»

Aquests homes, magestat, podría respondre-li la conciencia universal, aquests homes que vos heu junyit despòticament al carro de la guerra, han tingut la força moral, de sacrificar-se altruistament en bé els uns dels altres o tots plegats en el de la raça humana, aquests homes han tingut la força moral d'un patriotisme sublim, que és nascut dels plens poders d'una sobiranía lliure, d'una civilització completament pacífica i ciutadana, aquests homes han tingut la força moral de refusar la pau que'ls hi oferíen unes mans sollades de sang i d'injusticia.

No, no és un acte d'alta moralitat, unicament parlar de pau ara, és un acte de més alta moralitat, haver enterrat l'aspectre de la guerra en ves de donar-li voluntariament la vida, i ho fora també mólt digne, parlar de una pau conscient, lliberadora, i triomfant per sempre més.

L'ánima europea, tant com dels sofriments de la guerra, en pateix de sentir les cíniques paraules imperials.

Districte de La Bisbal

El Comité Comarcal de l'U. F. N. R. se reuní a Palamós el dia 14 del corrent en el Centre Republicá Federal, prenguent el següent acord:

«El Comité acorda per unanimitat oferir un pergamí firmat per tots els representants que l'integren al benemèrit patrici i dignissim diputat a Corts per aquest districte don Salvador Albert i Pey com a testimoni de pregona simpatía i personal estima i, a la vegada, com a demostració d'agraiment a la seva constant, profitosa i lloable tasca en benefici dels interessos morals i materials, econòmics, polítics i socials del districte, que se sent orgullós de sa representació.

»Fa constar també aquest Comité sos veements desitjos de que la vida de repós forçós a que, per prescripció facultativa, es trova sotmés dit honorable ciutadá i il·lustre representant en Corts, li proporcioni promte el complert restabliment de sa preuada salut.»

En honor d'En Serrat

Avui al vespre tindrá lloc en el «Foment Martinense» una important vetllada necrològica a la memoria del qui fou digne regidor d'aquest Ajuntament En Manuel Serrat.

L'acte será presidit per l'alcalde i es desenrotllará amb el següent programa:

1 Obertura de vetllada pel senyor President.

2 Lectura de l'acord de la Junta per a la celebració de l'acte.

3 Biografía de nostre malhaurat ex-president don Manuel Serrat.

4 «El Apostol» poesía del professor del col-legi d'aquesta societat don Severian Buisan.

5 «Mares, ploreu!» poesía de don Joán Balcells.

6 «La Flor de l'Amistat» romança a la memoria del finat, música del mestre Novi cantada pel célebre tenor, soci del Foment, don Joán Elías.

7 «A la bona memoria del doctor Serrat», poesía de don Miquel Guinart.

8 «Excepticisme» prosa de don Napoleó Ferrán.

9 «Remembrança», poesía de don E. Benages.

10 Parlaments alusius a l'acte pels senyors don Jesús Pinilla i don R. Martinez Gras, ex-regidors; don Josep Rocha i don Josep Vila Marieges, regidors, don Santiago de Riba tinent d'alcalde del districte, don Marcelli Domingo diputat a Corts, don Rafel Rodriguez Mendez catedrátic i soci honorari i el marqués de Olérdola, alcalde de Barcelona.

¡La del alba sería!...

...Quan el ministre d'Hisenda, se'n anava tant cofoi, i més trempat que un ginjol camí de Càdiz i Granada a capturar les poques voluntats monàrquiques que hi rauen des de que's cosneix el sistema electoral amb urnes.

No sabem amb quina hora del dia coincidirá, però sí sabem amb fidelíssima certitut, que és arribada aquella hora del senyor Alba la mala hora que tenen totes les dones febles i tots els polítics i tots els dependents que volen establir-se aquella meteixa hora immortal de Dn. Quíjote en que un home es llença a la recleca del «vellocino», o de un ideal que pot ésser un molí de vent o un remat de moltons o de votants agrícoles. Lo cert i segur, com diría un senyor Esteve, és que'l senyor Alba a anat a Càdiz i a Granada, i que sembla que ha «sacado raja».

Això haurá promogut dos interessants somriures, el mefistofelic d'En Romanones, i el maquiavèlic d'En Francesc Cambó.

Per a el comte, no tindrà aquest viatge més importancia que una nota d'En Wilson, una interpel·lació regionalista, o un nou i submarí torpillement, perquè'l comte está avesat a que totes li ponguin fins les gallines del vehí.

Ara per al senyor Cambó la facecia del senyor ministre d'Hisenda, potser no té ni una lleugera ombra d'enuig o d'inquietut. Fins hi ha qui diu que un viatge a Bilbao i un altre viatge a Càdiz i a Granada moltes vegades no tenen más que una diferencia de carta geográfica de vademecum.

De l'Alba també's diu que hi ha anat a emancipar-se amb els aires de la serranía, i a fer-se tirar les cartes per una gitana mólt encertadora que li dirà els anys que ha de viure En Romanones. Si tot això vol dir que l'Alba tira a fer-se cap d'un nou i personal partit «tant pis», no és pas nostra la culpa. Però potser o sigui d'En Cambó que tant llargues assentades hi du fetes amb Don Santiago.

Els que no són maliciosos creuen que el «menageur» de la Lliga va a Bilbao per a arranjar l'afer dels nòlits i estudiar d'aprop la ruina dels navilers torpilletjats. Però no amb caràcter d'avocat, sino de furibon catalanista per alló de que'l regionalisme acampi...

La unitat immoral d'Espanya

Sembla que al Ajuntament de Madrid hi ha hagut tota una mobilització d'empleats que tenen parentiu amb els regidors vigents.

Fins hi ha un diari que'n cita els noms dels concellers i els graus del parentiu. Molt interessant i pintoresc això. Es clar que'ls barcelonins no hi podem riure gaire amb tota aqueixa remunta de familia que fan els municipalistes madrilenys, però no és tampoc del tot desagradable per un geperut veure un altre gep.

I si fins ara haviem vist el funcionarisme municipal com incentiu partidista no hem d'ésser més extranys a aquest aspecte de la política municipal que tant benèficament fomenta l'amor i nua els llaços familiars. Llegint aquest telegrama abstractement un hom se trobaría embarrassat per a donar-li procedencia, perque'ls cassos de nepotisme si a la Cort són más naturals i prolífics, no n'está perxò del tot indempne'l més trist vilaret d'Espanya.

Per sobre dels temps i dels curs dels anys, per més enllá de totes les guerres intestines, Espanya és sempre una i la mateixa, tan xarmanta, tan divinament «chulapa»...

Com els toros, com la lotería, com els convents, com les eleccions, la ronya del favoritisme s'escampa per les terres fantástiques de la nació espanyola.

Els obrers (?) mauristes

Això de l'obrerisme és una cosa que, segons es veu, dóna llustre. Es una pell d'ovella que va mólt bé per a que certs llops es puguin disfreçar. Així, per exemple, tenim als quatre panxa-contents que a Barcelona creuen encara amb En Maura, l'home de les enravesades epístoles, els quals «disfruten» d'un deliciosíssim «Centro Obrero» que carrega amb les personalitats de les mil i una ridicoleses amb què el maurisme barceloní demostra existir.

Ara mateix, amb ocasió del banquet celebrat allá dalt en honor i profit de l'«idóneo» i pulcre senyor dels rínxols blancs i coquetons, els nostres sempre admirats obrers (?) mauristes s'han despenjat amb telegrama, redactat en l'istil ja propi i peculiar del partit, en el qual es parla de la crisis de la fam i dels «viles procedimientos de los políticos del corro», i es diu «estadista insigne» i «única esperanza salvación patria» al discursejador de Beranga.

Rès, que aqueixos bons senyors es deuen creure que En Maura tornará al poder i lligarèm aleshores els gossos amb llangonices. Quants ne deixá el rei Herodes!...

Homenatge

L'Unió Republicana Gracienc es proposa el proper diumenge donar una festa que exterioritzi els sentiments de carinyo i gratitut de tots els republicans del districte a son regidor senyor Morales Parejá.

En Bartrina, honorificat

Només li faltava al senyor Bartrina, vispresident d'aquesta Diputació Provincial, el pas de sainet rusiñolesc amb què l'ha obsequiat, al nomenar-lo «fill adoptiu» la riallera vila d'Arenys de Munt! No dèu cabre en pell, el nostre home!

Perquè, francament, un monárquic — un «fervorós» monárquic—que a Catalunya puji tan depressa les escales de l'immortalitat com el senyor Bartrina, no és cosa que's vegi massa sovint. Després d'el-levar-lo a la gairebé suprema categoría de lloctinent del wirrey don Enric Prat de la Riva, què més pot esperançar en aquesta vall de llágrimes el cacicquet de Llevant?—ens preguntarem móltes vegades. Ho hem vist: ésser nomenar «fill adoptiu» d'Arenys de Munt

El senyor Bartrina no pot patir. Ja pot viure tranquil i morir descansat.

Valenclanisma

El sentiment nacionalista prèn cada dia més ufana a les belles terres de Valencia. Els entussiastes joves qui figuren al cap d'aqueixa renaixença, no's donen punt de repós: rescents encara els actes magnífics de la Diada de la llengua catalana, es parla d'organitzar per a ben aviat una Assamblea, a la qual s'hi donará tota l'importancia possible, per a discutir alguns temes relacionats amb el nacionalisme.

Arenys-Mataró

Se'ns prega l'inserció de lo següent:

La Junta municipal de Defensa Republicana del districte d'Arenys convoca a tots els delegats del districte de Mataró-Arenys a la reunió que's celebrará el pròxim diumenge dia 21 a les tres de la tarda, en el local de la Fraternitat Republicana Radical de Canet de Mar, per a tractar de les properes eleccions de diputats provincials.

No hi ha de qué

Les noves de Madrid ens pinten En Romanones malhumorat, insolitament malhumorat.

De bell enduvi un hom es llença a pensar en les subsistencies, els torpilleigs, l'oprobi dels transports, com una de les moltes causes que essent susceptibles d'amoinar una mica, no han entelat per això jamai la cara expressió del rostre presidencial. També hem pensat si el Gallo estaría malalt, o si el plom o el sucre o altres coses no's venien gaire. Però les agencies d'informació ens treuen del mal pas. En Romanones está contorbat perquè els diputats extremenys han acordat unir-se i constituir una partit regionalista.

No sabem el perquè del malhumor d'En Romanones ara que'l regionalisme s'está posant tant de moda que fins En Royo Villanova se'n fa llengues dels discursos d'En Cambó i de les gestions intermunicipals d'En Durán i Ventosa.

Si el regionalisme trasplantat a Extremadura pot dur mal de caps al comte, si això ha de fer minvar la seva bona estrella ministerial, no és el perill tant gros que no tingui cura. Plantegi des del blanc blau una qüestió qualsevulla d'administració local i l'unió extremenya se fondrá d'enfitament.

No hi ha de qué, no; mal de cap, cap. Perqué després de tot, aquest regionalisme, com un altre que'n sabem quedará reduit a un problema d'exportació de «chorizos extremeños». I per lo que respecte a lo del separatisme, a Extremadura hi ha desgraciadament molts camps per a conreuar, i poques, mólt poques escoles.

L'«Isaac Peral»!

Ben aviat ens arribará el primer dels submarins que Espanya ha encarregat a l'estranger.

Espléndida aquesta visió d'aquest vaixell encarregat a fóra, després d'haver-lo ideat nosaltres. Espanya, saludará commosa l'adveniment de l'Isaac Peral»; però la emoció patriótica d'aquesta jornada, tiudrà tant de remordiment, de tràgica anyorança, com de alegra salutació.

I després aniràn arribant els altres. El «Monturiol» entre ells ens durà també records de dolors i de miseries i al submergir-se mecànicament les naus maravelloses, tindrem sempre la impresió de que no han de retornar a la llum...

Himnes i flors aprop del mar; celebrem la nostra passada grandesa, la nostra antigua neglicencia, la dolça esperança de veure sempre sorgir un avotar que'ns lliuri del greu torment de reflexió... I ens mirarem els submarins i encara ens creurem que no són nostres i tindrem por de que s'acostin al «Pelayo» o al «Terror», o a l'«Invencible», per por d'un torpilleig.

Els mals de caps començaràn més tard, quan els tinguem ja tóts, i no sapiguem que fer-ne.

D'electoreres

L'anunci de les propreres eleccions provincials ha fet conèixer al públic els noms dels presuntes candidats. A les comarques tarragonines tothom ha començat a desvetllar-se, i ja sonen els noms dels senyors Anselm Guasch Robusté, Josep Fortuny i Aleu, Joàn Palau i Mañé i don Emili Folch i Andreu per a cobrir les vagants corresponents al districte provincial Tarragona-Vendrell; els dels senyors Josep Mestres Miquel, Artemi Padró, Matías Guarro i Estanislau Tell per a les del districte Valls-Montblanc; i els dels senyors Antoni Estivill, Ramón Vidiella, Antoni Borrell i Miquel Alimbau per a les del districte de Reus.

Anants i vinents

En l'exprés de Valencia arribá abans d'ahir a la nit, el diputat a Corts marqués de Vilanova i Geltrú.

—Els diputats a Corts senyor González Volart i Josep Socías arribaren en l'exprés de Madrid d'ahir matí.

Al vespre, el darrer sortí cap a Palma.

—El senador senyor Junoy ha aplaçat fins demá, dijous, son anunciat viatge a la Cort.

ECOS

CAMELIA blanca i enfarvalanada és una burgesa donzelleta. De petita, petita, va estar en terres llunyanes. Ara la seva familia que ja ha fet diners, la tracta amb tota delicadesa i tendresa com a una flor de estufa.

Jascinte és un home de mon; és pálid, té el cabell daurat i porta un vestit vert. Es alt i esbelt com un bariton d'opereta o un protagonista de pel-lícola.

Camelia i Jacinte són amics de sempre, i conviuen tots els hiverns. En els salonets, en l'interior dels automobils, al mig de les Rambles se'ls veurà aplegats aquestos díes.

Camelia no més fá olor de noia neta. Jascinte porta un perfum embriagador, evocador d'exotismes, i diu a l'orella de Camelia versos de Samain:

«Et nôtre amour se prolonge
dans du parfums exasperé...

Camelia se sent tota trasbalsada de sentir aquestes coses i la palidesa del séu rostre se enrogeix una mica, d'una petita flama de vergonya...

***

QUI era aqueix Rastupine que acaba de ésser executat, a Petrograd, pel príncep Yussupov? Un monjo que no se sab d'ont venía, de pagesía potser, però que realitzava el tipus suprem del sátir. No es tractava pas d'un sátir lleig, com el qui cortisava a la bella nimfa, era més aviat un bell mascle, que tenía además el do hipnòtic portat a un gran extrem. Operava damunt l'etern femení amb gran èxit, tant més que a la luxuria unía un misticisme esbojerrant. I feu camí, molt camí en la vida. Pujá a les més altes esferes. Esdevingué, escroxíu-vos-en, aimant de l'actual tsarina, de qui haguá un fill, segons se diu. La tsarina és una primpcesa de Hesse, que ha fet tan aspre al tsar la existencia de sa casa, ont les disputes eren diaries, que el tsar, del començ de la guerra ençá, deixá sa muller i s'establí al gran quartel general. Car, entre paréntesi, l'emperatriu russa és el capdevanter dels germanòfils, qui ara fomenten la revolució a Russia; es diu que ella protegí a Sturmer, qui estigué a dos dits de concloure fa pòc la pau separada amb els alemanys. Donc, el dissolut Rastupine conquerí, ultra el còr i el còs de l'emperatriu, el còr i el còs de moltes dames de la Cort, sense comptar les víctimes que feu, sinó felices, entre l'alta i baixa societat de Petrograd. I, com Rastupine, esdevingué un agent secret d'Alemanya, qui volía valer-se de la seva alta influencia en la Cort, per als séus fins, ha pagat ell, amb la seva sang, la seva infamia.

***

QUINITO VALVERDE és a Nova York. «The Thimes» ens dona la nova en un llarg i pintoresc interwiu. Es a estrenar les seves sarçueles explotades en totes les formes, de des la pel·lícola fins al ballet rus, que és la forma en que s'estrenaren. Petrograd.

Per als extrangers sense cultura la música espanyola és la d'En Quinito Valverde, conreuador de l'Espanya de pandereta. «La Paraguaya», la creació exquisida d'Ana Held, passa a Sanghai i a Petrograd i a Nova York com una mena d'himne nacional espanyol.

I En Quinito Valverde sabent l'éxit de tot això segueix treient suc a l'espanyolada. I per obra del séu art, Espanya apareix davant dels grans ducs russos i davant dels «compadrituosillekos» com una terra de cessants, de toreros, de cupletistes amb navaja a la lligacama, i de contrabandistes.

Mentrestant la música catalana produeix una «Gala Placidia».

ELS LLIBRES

Proeses de Amor i Patriotisme

:: Llibre póstum de ::
Pere Ferrés-Costa

Es el llibre de un poeta, de un esperit inquiet per qui la terra és pòc ample, de un home de còr qui estima, que gaudeix i que cerca amb avidesa la flor de l'ideal. Vibra son còr amb exaltaments de passió, i és per la propia felicitat tant com per la felicitat de tots els homes; per la llei santa de la justicia abomina de totes les tiraníes i se dóna generós a la gran causa de la llibertat dels pobles, que encarna, avui, i ha encarnat de sempre en la gran ánima llatina; i mor, per fí, gloriosament, amb la mort dels héroes, inflamat de amor de patria.

Parlar de la seva obra, sotmétre-la a un aquilatament de valors, des del punt de vista literari, jo no sabría pas fer-ho; car, per sobre de tot, és son valor humá lo que m'interessa; lo que du de carn viva, palpitanta, esqueixos d'aquell còr que visqué en perpètua frisança.

N'hi ha prou per a acullir-lo amb amor, vèurel sincer en sos cants, nascuts de son contacte amb la natura: l'amor, el fòc roent que recrema els còrs i fa neguitejar l'esperit abans d'empendre ampla volada; són els séus motius: el sol, la llum, les flors; els blats d'or i les planes luxuriantes, els aucells que canten i les fontanelles que remorejen; discretetjos de fadrine, gracils i joganeres amoretes o rauxes de fòc amb soroll de besades; el desengany que aplana i el treball fecond que asserèna i regenera; l'esperança que estimula i el vibrar del patriotisme; visions mirífiques que enlluernen i dolçors boiroses i somnolentes de l'hora capvespral.

Veus-el aquí al poeta: un còr que s'obra de bat a bat generós, amplíssim, que près d'emoció riu o plora, estima follament i vibra; s'exalta; coneix els suprems deliquis i les majors torture, i làs, en mitj del desencant, en l'encís de lo inconegut o en la fatiera de les grans idealitats, sab trovar encara la força que l'empeny vers glorioses empreses.

En les seves crónique de Russia, escrites en castellá per la sola raó d'anar destinades a un periódic en tal llengua escrit, facil es endevinar que en catalá eren pensades, malgrat llur correcció i que un fur esperit catalanesc les informava. Despullades de tot preciosisme literari, apareixen sobries, precises, com estudis fidels de l'ánima russa, de la vida, costums públiques i privades, d'aquell poble que viu i mor en el llunyá país de les somnioses llegendes. No hi manca, però prop de la observació subtil, l'anècdota lleugera o trascendental que les avalora...

Però la guerra arriba, i ell, en Pere Ferrés, el pacifista a «outrance», sent abrandada la seva ánima, en el foc sagrat de l'entussiasme bélic. Conscient del moment suprem qui passa, veu avençar, amb esgarrifansa la onada angoxosa que amenaça ofegar totes les llibertats. I el seu cor, obert a totes les generositats, no pot romandre impassible. I escriu proclames virils, esclats violents del més noble i desinteressat dels patriotismes; promòu allistaments de voluntaris catalans, es fa voluntari a si mateix i en companyía de alguns milers de germans nostres; lluita valentment, sofreix impávid tota mena de privacions, creu i espera el triomf final de la causa santa de la seva aimada Russia, de la França noble, dels Pobles Aliats. I escriu mentres tant, amb accents enèrgics, vibrans, lo que vèu, lo que sent; la vida de les trinxeres, els espectacles de mort i desolació, l'alegría fugitiva com un raig de sol al travers d'una densa nuvolada, que hi apareix de tard en tard; escenes de coratje i de estóic sofriment, de resignacions i rebeldíes. Sota la seva ploma de cronista de guerra passa la horrible visió dels combats, el fragor de la lluita, el retrunyir dels canons i l'espetec de la metralla que sega materialment les fileres de sos germans. I per sobre de tanta dolor acumulada, i tanta escena de carnatje, son esperit, fit en el sublim ideal que els mogué des de els primers moments, s'esplaia en una dolça visió llunyana... L'hora de la Pau, que arriba finalment, que torna als homes germans, una volta degollat el dragó infernal promotor de tan macábrica disbauxa.

No pogué assolirla. Morí com un valent, com correspón a un catalá de bon llinatje, enfront de l'enemic i llençant al morir, un crit d'amor sublim ennaltidor de les dues patries: França, que vol dir «aliats», i Catalunya.

Veus-aquí el llibre. Un tros de vida; la vida mateixa d'En Pere Farrés Costa des de sos primers esplais d'amor, a la darrera crónica de guerra i al moment suprém de la darrera escomesa en la qual perdé la vida.

Llibre interessant que al escriure's l'historia d'aqueixa gran guerra tindrá forçosament d'ésser consultat i tingut ben en compte, i és degut a l'iniciativa dels qui en vida foren bons amics del mort, fent al dar-lo a llum, obra fervorosament d'amistat i patriotisme.

Mereix ésser esmentat un treball biográfic, cálid d'emoció i bellament escrit per En Vives Borrell, que va a manera de presentació. Altra nota biográfica d'En Pau Modolell. I finalment, un fragment impresionant, d'un article publicat ja en un periódic local, del brillant escriptor Pérez Jorba, en el qual relata els darrers episodis que precediren i seguiren a la gloriosa mort d'En Ferrés, junt amb la d'altres mil companys de la llegió estranger...

JOAQUIM ROSSELLÓ I ROURA

«Proses d'Amor i Patriotisme» es ven preu de 2'50 pessetes.

Associació de Viatjants del Comers i de l'Industria de Barcelona

En la darrera sessió ordinaria de Junta General celebrada per l'«Associació de Viatjants del Comerç i de l'Industria de Barcelona», sota la Presidencia de don Joan Puig Marcó, foren aprovats els estats de comptes corresponents al segón semestre de l'any prop passat, dels quals es dedueix que en dit periode estatuari s'han entregat, solament en pago de socors, la quantitat de 74.843 pessetes, per aquests conceptes: per enfermetats, 35.068 pessetes; per pensions vitalicies, 5.025 pessetes, i per defuncions, 34.750 pessetes.

Igualment fou aprovada la Memoria reglamentaria, en la qual s'indica que formen part de l'Associació, en l'actualitat, els següents socis: 28, d'Honor; 609, protectors; 3.680, de número; 35, Colaboradors de la Caixa de Pensions per a la Vellesa; 130, corresponsals, i 99 Cooperadors.

Entre les demés dades que s'expressen en l'esmentat document, són dignes de consignar-se les referents al Dispensari mèdic gratuit instal·lat en la Societat, en el qual, durant dit periode de sis mesos, s'han practicat 3.018 visites.

Es procedí, seguidament, a la renovació parcial de la Junta Directiva, havent resultat elegits per a formar part de la mateixa els senyors don Salvi Iborra Guillemot, don Josep Mañé Roger, don Francisco Oliveras Tristany, don Leonci del Rio Domingo, don Josep Domingo Purroy en concepte de Protectors, i, en concepte de socis de Número, don Abel Bonet Ferrer, don Ramir Damians Coma, don Josep Torras Rojas, don Marcelí Borrell Jornet, don Santiago Aymeric Baró, don Manuel Fernández Borràs i don Ramón Parés Vilasau.

Immediatament després d'haver tingut lloc dita sessió ordinaria de Junta General, s'en celebrà un altra d'extraordinaria per a discutir les següents proposicions de reforma reglamentaria: una referent a l'augment, en la quantitat de vint-i-cinc pessetes, de l'import de la pensió mesal per impossibilitat física, que era de setanta i cinc pessetes, i l'altre que tenía per objecte l'otorgació d'un nou socors de cinc centes pessetes en els casos d'operació quirúrgica de cirugía major.

Amb gran entussiasme i per unanimitat foren aprovades ambdues proposicions, en virtut de les quals s'han ampliat notablement els beneficis importantíssims d'una entitat mutual i benéfica que, després d'haver satisfet, en els 25 anys que compta d'existencia, únicament en concepte de socors, una quantitat superior a dos mil·lions de pessetes, posseeix en l'actualitat un capital de 1.870.841 pessetes.

Finalment, després de sentides frases de comiat del President senyor Puig Marcó que reglamentariament cessaba en el càrreg que ha desempenyat durant sis anys consecutius, li sigueren dirigides, per distints associats, paraules d'elogi i afecte, i va tributar-li l'Assamblea un aplauso unànim.

GAZETA D'ART

GALERIES DALMAU

Exposició Enric C. Ricart

Ens trobem davant d'una vibranta i generosa iniciació. L'Enric C. Ricart té de la pintura una idea raonada i profonda, agena a tota fácil banalitat. Sab que cal veure i expressar la estructura de les coses, que l'estudi del color i de la divisió del color són quelcom de difícil i de constanta labor que'l paisatge i que'l bodegón no han d'ésser pas una acumulació d'elements sinó una íntima unió dels mateixos en fonda i artística armonía. I a aquesta concepció de la pintura, respón la obra de l'Enric C. Ricart.

Lluny encara d'una plena maturitat, l'actual exposició mostra que'l camí emprés per En Ricart és el bon camí, l'aspre camí. Que hi fa que encara el color sía en la seva pintura dissonant i poc armonitzat a voltes, si al través dels defectes d'avui veiem clarament destriar-se les qualitats i els triomfs esplendorosos de demá?

En l'Enric Ricart és superior per ara el dibuixant a l'artista. Per això les obres en negre i els gravats al baix, en el que's mostra artífec habilissim i mestre del difícil procediment, són superiors les obres de major empressa que ara exposa. Además del valor pictóri, dels seus baixos, destrament colorits alguns d'ells, hem de remarcar una cercada «naïveté», i un sentit ben català de l'humor impossible de trobar en temperaments que no tinguin l'exquisida flnor d'En Ricart.

L'exposició Ricart ha vingut a descobrir-nos un artista a qui desconeixíem i del que mai podrà prescindir-se a l'inventariar l'actual producció pictória de Catalunya. El «Mas de les Catalunyes» que ara exposa, l'obra més en maduresa de l'exposició, constitueix un dels moments més representatius—i més adequats a la nostra concepció—de lo que ha d'ésser el paissatgisme català.

CIRCOL ARTISTIC

Exposició Guardiola

Bodegons i paissatges també, però cercant més l'expressió de lo decoratiu que les profundes armonies. Visions d'abundancia, pintades pomposament, amb un cert oblid de la calitat a voltes, veu's-aquí lo que ara exposa En Guardiola al Círcol Artístic. Es una pintura fresca, no torbada per grans trascendentalismes, en lo que l'autor arriba fácilment al fi que's proposa.

Lo millor de l'exposició: un paissatge del port plè de lluminositat i un paissatge de jardins que rusinyoleja.

FLORIAN

Ateneu Barcelonés

Conferencia del senyor Carreras Candi

El dissabte últim tingué lloc la tercera conferencia mensual del cicle organitzat per la Directiva de l'Ateneu Barcelonès, a càrreg de don Francesc Carreras Candi, qui desenrotllà el tema «Noves orientacions en la toponimia catalana».

Tractà dels estudis auxiliars on la toponimia especialment dels topogràfics. Digué que comparant la situació dels llocs, s'estableix un dels medis de descubrir el significat de paraules toponímiques desconegudes, pertoneixents a èpoques i llenguatges anti-romans. Examinà la toponimia romana, on estàn involucrades paraules de la llengua ibèrica. En la època romana observa una inestabilitat en els noms de llocs, i abundancia de corrupteles en la manera d'escriure'ls; presentant exemples d'uns i altres.

Estudià lo que significa la romanització de la Iberia, i què s'entenía per Iberia. Sentà, com a conclusions importants, que aquesta es trobava constituida per lo que avui és Catalunya, Mallorca, Valencia i part d'Aragó, i que la llengua ibèrica era la nostra llengua catalana, qual gestació histórica s'efectuà en la Edad Antigua paralelament a la gestació histórica de les llengues similars de la Liguria i la Etruria.

Rebutjà les influencies de l'euskaro en la llengua ibérica o catalana, presentant els pócs exemples que la toponimia i la epigrafía catalanes contenen la sintaxis euskara o celta sense que aquest volgués significar que no existeixen paraules escampades d'ambdos llenguatges, de les quals presentà altres exemples. Donà a la fonética tota l'importancia que té per al descubriment d'influencies originaries. En quant a l'influencia de la llengua i colonització gregues en la toponimia ibérica, digué trobar-la solament en la comarca ampurdanesa. Cridà l'atenció sobre algunes similituts entre el poble ibéric i el etruse.

A l'analitzar la toponimia autòctona o ibérica, senyalada però no definida per Balari i Jovany, presentà diferents exemples de paraules toponímiques ibériques i celtes, siguent les més importants: coco, cocones, concа, concha, conquilla, coquilla; soaso, saso, sós, sóses, sas; clamor, mor, mora, morella; afraga, fraga, fragata, frocata, fragós, etc.

Finalment, examinà els autors que ocupen de toponimia catalana, i senyalà la necessitat de depurar la vella documentació, per a no aceptar com a bones algunes de les paraules toponímiques llatinitzades pels escribans de la Edat Mitja, i que han ocasionat desorientacions sensibles en autor tan experimentat com Balari i Jovany.

Els senyor Carreras Candi va ésser escoltat amb gran interés, i justament aplaudit i felicitat pels assistents a l'acte.

DIPUTACIO

La sessió d'ahir

A mig quart de sis de la tarda va donar començ a la novena sessió, presidint el senyor Prat de la Riba.

Fou llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

DESPATX ORDINARI

Es va llegir una comunicació del Govern civil traslladant R. O. que aprova el pressupost ordinari de la Diputació per a l'any 1917 i una altra dels moços d'esquadra relativa als serveis prestats el mes passat.

Mocions, preguntes i interpel·lacions

El senyor Parellada demana que s'envii un delegat a la Exposició d'Arquitectura que se celebrará a París a l'objecte d'estudiar-se els darrers avenços que en la mateixa s'hi exposarán.

La moció passa a la Comissió de Foment.

El senyor Ulled es queixa de que aquest any no s'hagi fet repartiment de joguines el dia dels reis a la Casa de Maternitat com era costum, havent-se fet solament una petita distribució el dia anterior.

Censura això tenint en compte l'esplendor que la festa va tenir a la Casa de Caritat, qualificant-ho de injusticia per ésser dos centres de la Diputació.

També demana que es faci una relació de tots els professors numeraris de les Escoles sostingudes o subvencionades per la Diputació, perquè té coneixement de que alguns no assisteixen a les classes.

La presidencia contesta la primera pregunta del senyor Ulled dient que no tenía coneixement de cap incident hagut a la Casa de Maternitat i que si abans li hagués comunicat ho hauría averiguat.

S'estranya que l'Administrador de la Casa de Maternitat no hagi dit rès respecte del particular.

El senyor Puig i Cadafalch diu al senyor Ulled que la Comissió d'Instrucció Pública ja fa alguns mesos va dirigir una comunicació al Govern civil demanant la relació de professors de varies escoles, comunicació—diu—que no ha estat encara contestada. Celebra que'l Ulled coincideixi amb la Comissió d'Instrucció Pública respecte del particular.

Rectifica el senyor Ulled, entrant-se seguidament al

ORDRE DEL DIA

S'aproven els dictamens que no ofereixen discussió.

Els senyors Micó i Ulled impugnen tres dictamens de la Comissió de Foment relatius a la jubilació de tres peons caminers.

El senyor Marfá diu que la Comissió ha cregut just que la Diputació i la Mancomunitat paguessin la jubilació tenint en compte els serveis que el jubilat ha prestat a les dues Corporacions.

Els senyors Micó i Ulled entenen que estant traspassat el servei de carreteres a la Mancomunitat deu ésser aquesta la que deu pagar tots els gastos relatius als serveis.

El senyor Marfá diu que entenent que lo manifestat pels senyors Micó i Ulled són dues esmenes, demana que s'aplaci l'aprovació de dits dictamens per a poder-se reunir la Comissió de Foment.

S'acorda aixís.

El senyor Ulled demana explicacions del viatge de la Comissió de diputats que va anar a Madrid a gestionar l'aprovació del pressupost ordinari per a aquest any i altres assumptes d'interés per a la Diputació. Entón que abans de proposar als diputats l'aprovació dels gastos d'aquest viatge s'havía de posar en coneixement de la Corporació la necessitat de fer aquest viatge i demanar consignació per a portar-lo a terme.

El senyor Vallès i Pujals diu que la Presidencia va autoritzar aquest viatge en virtut de les atribucions que té per un acord près anteriorment per la Corporació i explica les gestions que va fer la Comissió relatives a la aprovació del pressupost, del Palau de Justicia per què el Govern pagui l'anualitat del deute que té a la Diputació i l'Ajuntament en virtut de la construcció de dit edifici, del no pagament del tant per cent a l'Estat en les atenc ons que exigeix el manteniment de la Casa de Caritat, la qüestió del pagament dels gastos abonats por la Diputació en materia de segona ensenyança, qual pagament creu que no pot perllongar més, sobre la qüestió de la Granja Agrícola experimental, i finalment d'altres plets que la Diputació té plantejats al Govern de temps enrera.

Rectifica el senyor Ulled donat-se per satisfet de les explicacions del senyor Vallés que ha demanat, diu, per entendre que en una corporació pública es deu donar compte als diputats, de les gestions del viatge a l'objecte de que so'n enterin també els pobles que constitueixen la «provincia».

El senyor Mir insisteix en les apreciacions del senyor Ulled i explica el cas que's dona des de fa temps que'ls diputats s'enteren de resolucions de Madrid per mitjá de la premsa, resultant després que dita resolució és deguda a les gestions d'un diputat nomenat ja embaixador del president de la Diputació. Diu que per la prempsa s'ha enterat d'altres gestions fetes per la Comissió sobre altres assumptos dels que ha relatat el senyor Vallés.

Afegeix que li estranya que després de la oposició que'ls regionalistes han fet al govern, tingui el senyor Puig i Cadafalch concomitancies tan directes amb els ministres referent a l'Escola Industrial.

Intervé el senyor Puig i Cadafach a qui no nega el que s'hagui fet altres gestions sobre les quals es creu prudent no dir-ne rès. En quant a les relacions amb ministres diu que no té d'amagar-se de parlar amb el ministre d'Instrucció Pública, senyor Burrell amb el qual diu que té amistat de quan vá ésser diputat a Corts.

Rectifica el senyor Mir i s'aprova el dictámen.

S'aproven també, amb el vot en contra dels radicals, els comptes presentats per l'advocat i el procurador que han defensat a la Diputació en el recurs contenciós-administratiu contra la R. O. del 29 de gener de 1916 que sospenía el pressupost per a dit any.

Les hisendes locals

Es dona lectura del dictámen de la Comissió d'Hisenda donant compliment a la moció presentada pel senyor Estapé encaminada a formar una comissió mixta de regidors de Barcelona i diputats provincials a l'objecte d'estudiar conjuntament una fórmula d'avinença en un projecte a presentar al ministre d'Hisenda en compliment de lo que determina una R. O. per ell dictada demanant l'informe per a resoldre la qüestió de les hisendes locals.

El dictamen proposa el nomenament dels senyors Bartrina, Vallès i Estapé per a formar part de la Comissió de diputtas provincials.

A petició del senyor Ulled el senyor Estapé dona explicacions referent a l'alcanç de la seva moció que no és altre que el que deixem exposat, entenent el senyor Estapé que amb aquest progecte comú s'arribaría a un acord en lo referent a que per l'Ajuntament no fós una cárrega tan pesada el contingent provincial.

El senyor Ulled creu pertinent conéixer el criteri de l'Ajuntament abans de aprovar aquest dictamen.

La presidencia obgecta que han estat dues vegades que l'Ajuntament ha demanat a la Diputació que es posessin d'acord referent a aquesta qüestió.

El senyor Estapés rectifica i diu que no acostuma a pecar de llenger i per les impressions que té rebudes de varis regidors té la presunció de que la proposició de la Diputació será ben rebuda per l'Ajuntament. De nana que per a tenir intervenció en la Comissió tots els grupus polítics de la Corporació, es concedeixi un lloc en la Comissió a la minoría radical.

El senyor Ulled s'adhereix a les manifestacions del senyor Estapé i s'acorda que formi part de la Comissió el senyor Mir i Miró.

Altres dictamens

S'aproven en votació nominal dos dictamens proposant el nomenament d'un escribent, d'una telefonista i d'un moço encarregat del servei de calefacció.

El senyor Ulled protesta de la forma com se fan els nomenaments per part de la presidencia qui fa nomenaments interins que son després ratificats per la Diputació. Diu que aquets cárrecs s'han de proveir per concurs, com ordena la llei provincial.

Es llegeix un dictamen de la Comissió Provincial donant compte d'haver acordat interinament concedir a l'Ajuntament de Castelladral, amb cárrec al pressupast de 1916, una subvenció de 6.000 pessetes per a contribuir als gastos de construcció del pont sobre el Cardoner en el camí que de la carretera de Baselia a Manresa es dirigeix a la parroquia de Sant Salvador de Torruella.

Els senyors Ulled i Mir i Miró sostenen que l'acord de la Comissió Provincial és il·legal, perquè havent-hi obert el periode de sessions és atribució de la Diputació.

Els senyors Roura, Abadal, Miró i Vallès defensen el dictamen entaulant-se entre uns i altres una discussió de carácter legal, però que malgrat això ningú s'entén.

L'historia d'aquest dictamen i algun altre és que havent arribat a darrers d'any sense haver-se aprovat per estar damunt la taula, la Comissió Provincial entenent que era urgent resoldre'ls va acordar fer efectives les quantitats que fan referencia als dictamens.

El senyor Vallès diu que la Comissió Provincial té faculta per pendre acords de tal naturalesa, i els senyors Ulled i Mir i Miró diuen que están conformes en que dos advocats del Col·legi informin respecte de la qüestió.

Intervé el senyor Bastardas que diu que l'acord de la Comissió Provincial no és legal, però que les Diputacions vistes les dificultats de la llei han adoptat procediments més o menys habilidosos, puix d'altra manera no's podrien adoptar molts acords de carácter urgent. Creu el senyor Bastardas que sense que això signifiqui un medi s'han d'aprovar els acords de la Comissió Provincial que havía d'adoptar la Diputació.

Es llegeix la proposició incidental del senyor Ulled, demanant que'ls lletrats de la casa emiteixin informe sobre la qüestió i que esperant aquest requisit no s'aprovi el dictamen.

La presidencia pregunta si s'aprova i no havent-hi ningú que s'hi oposi, s'aprova per unanimitat en mig de l'extranyesa del senyor Ulled.

S'aixeca la sessió a tres quarts de nou.

NOTICIES

AJUNTAMENT

A la sessió Necrològica que celebrará demá dimecres per la nit el Foment Martinenc, en honor del séu ex-president, regidor que fou d'aquest Ajuntament don Manel Serrat, hi assistirá el senyor Alcalde a qui acompanyaràn el Tinent d'Alcalde senyor de Riba i els regidors senyors Rocha i Vila Marieges.

—Han cumplimentat al senyor Alcalde el Magistrat d'aquesta Audiencia Territorial don Angel de León Fernández.

—Com conseqüencia de les gestions practicades pel President de la Comissió de Foment don Santiago de Riba, la Societat d'Aigues de Barcelona, des d'aquesta fetxa, verificará els aforos de l'aigua que suministra, en sustitució de la de Moncada, en els depòsits, en lloc de fer-ho en les espites col·locades en la planta baixa de les finques, sempre que de l'inspecció que's verifiqui per empleats de l'Ajuntament i de l'expressada Companyía, resulti que l'instal·lació de la canyería de conducció d'aigua als indicats depòsits, emplaçada dintre de les finques, no adolenti de defecte quelcom.

Els propietaris, podràn dirigir-se sempre que notin faltes d'aigua, a la Secció quarta de l'Oficina d'Urbanització i Obres de l'Ajuntament, a fi de que puguin adoptar-se per la mateixa les disposicions convenients, a l'objecte de subsanar les deficencies observades.

—Aprehensions realitzades pel personal de Consums durant la primera quincena del mes actual:

En la zona de l'Interior foren detinguts 15 matuters per introduir sense pago de drets 40 kilos de tocino i embutit, 8 d'oli, 35 d'ous, 3 caps de caça, 40 de peix fresc, 11 gallines i además foren denunciats 424 kilos de greix per no haver justificat son destí i 25 de tocino salat qual embarc no's comprova a pesar d'haver-se sol·licitat.

En la demarcació de Sarrià a la Farola els foren decomisats a 32 matuters, 45 gallines, 498 kilograms d'oli, 10 de turró, 8 de feija de porc que foren destinats a l'Assil del Pare havent sigut decomisats també 355 kilógrams d'oli d'oliva conduits en un carro.

Del demarcació de Sant Andreu s'aprehengueren a 14 matuters 9 gallines, 10 colomins 7 kilos d'ous, 20 d'embutits i 710 d'oli i patroli.

Aixís mateix fou denunciat l'excés en dos depòsits domèstics de 52 kilos de «cebo» i 105 de colofonia.

—En la sessió celebrada el dissabte últim per la Junta de Museus, baix la presidencia de l'Alcalde, es tractá extensament de l'informe solicitat referent a les noves alineacions de la Via A recentment projectades per a la conservació, per son mérit artístic-arquitectónic de la «Casa dels Velers» i al propi temps donar major visualitat a l'edifici destinat a la Caixa de Pensions per a la Vellesa. No havent resultat unanimitat de parers respecte de la conservació de la aludida Casa al carrer de Reforma, s'aplaçá per a la sessió próxima l'estudi definitiu d'aquest assumpte, tenint a la vista els datos i emplaçaments indicats, que durant el curs de la discussió es formularen per diverses individuus de la junta, fent constar el senyor Alcalde Marquès de Olèrdola, que per la seva part no havía ocasionat l'entorpiment en la d'aquest assumpte, en contra de lo que havía afirmat algún periódic, puix el preg formulat pel senyor Durán i Ventosa en la sessió del dia 14 de desembre últim per a que es demanés la opinió o informe de la Junta de Museus i de l'Associació d'Arquitectes s'havía apressurat a cumplimentar-lo inmediatament, a qual efecte el dia 17 del propi mes es trobaven ja les comunicacions de l'Alcaldía en poder de les respectives entitats consultades.

GOVERN CIVIL

El governador interí manifestà als periodistes que per disposició del jutge de Berga han sigut detinguts i portats a aquella localitat varis individuus pertanyents al Comitè de vaga de La Pobla de Lillet.

—La vaga dels obrers de la fábrica de filats i teixits dels senyors Casacuberta no ha sofert modificació.

El senyor Die confía en que aviat quedará arranjada. Espera, ara, conferenciar amb els obrers.

—Oficialment s'ha negat que l'individuu ferit abans d'ahir nit a la Porta de Santa Madrona sigui obanista. Es tracta, segons s'ha dit, d'un subjecte de pessims antecedents i acusat de varis robos.

—Per haver complert l'edat reglamentaria, han sigut baixa en el cós de seguretat el capitá don Victotiá Moroño Seriès i el tinent don Manuel Gonzalo Gallén.

—Visitaren al governador civil interí, per a parlar-li de diferents assumptes, l'alcalde de Malgrat, l'enginyer que fe de la secció econòmica senyor Clarió, el fabricant senyor Cirera, i els diputats a Corts senyors Salas Antón i González Vilart.

—Segons els telegrames de darrera hora, el nou governador civil senyor Moroto no sortirá de Madrid fins avui, retrassant així un dia la seva arribada a aquesta ciutat. Abans de pendre possessió es veu que ha tingut ganes de conferenciar amb «don Felix».

DIPUTACIO

La secció de comptes municipals de la Comissió Provincial ha despaxat els dictamens proposant l'aprovació i finiquit de les comptes municipals de:

Gisclareny, corresponent a l'any 1914, i Gavá.

Montclar de Berga, Sant Cugat Sasgarrigas i Vilada de Guardiolans, corresponents al any 1915.

* * *

Dictamens de censura sense miraments a els comptes municipals de Manresa, corresponents a l'any 1914 i Badalona, i corresponents a l'any 1915, que han d'el·levar-se al Tribunal de les del Regne, a qui competeix la seva definitiva resolució.

DEPORTS

Al Sport Ciclista Catalá es continúa rebém nombroses inscripcions per a la cursa de veterans que organitza la dita societat.

El distingit spormen senyor Valentí, ha ofert una copa per a la dita cursa.

ESPECTACLES

El proper divendres dia 19 tindrá lloc en el Poliorama, l'estreno de la farsa cómica en 3 actes «La Señorita de Treveles», de l'Arniches.

En la seva interpretació pendrán part els primers actors comics, senyors Larra i Lopez-Alonso.

—En el music-hall «Monte-Carlo», hi está actuán amb extraordinari èxit la bella cançonetista andaluça Victoria Orellana.

Es móltaplaudida en tot el séu vast reportori, especialment en el séu couplet exclussiu «La Bella O» on aquesta notable artista presumeix les seves excelens facultats, fent-hi una verdadera creació.

—En la «matinée» popular que tindrá lloc demá dijous al Teatre de Novetats, l'eminent actor, don Francesc Morano, interpretará la hermosa comedia-dramática de Jean Alcard, «Papá Lebonnard», una de les obres en que l'eximi artista, ralla a gran altura.

—A l'Espanyol, la companyía de la Jordi continúa representant «Els trenca-cors», que el públic reb amb móltsaplaudiments cada nit.

Se preparen noves estrenes que segurament farà soroll.

—Amb èxit falaguer s'ha estrena a l'Ateneu Obrer del districte II, la nova producció d'En Graells Castells «Calzer d'amargor, constituint un triomf pel beneficiat senyor Farrerons, senyoreta Duràn, i senyors Esteba, Clapera, Valls, Compta i l'autor que fou cridat repetides vegades a rebre els aplausos.

—Reforçant la notable companyía del Tívoli entraràn a formar part, además dels artistes que ja digueren, el tenor cómic Rafel Díaz i la tiple Lluisa Pasqual. El conjunt que veurem en aquest teatre la pròxima temporada será veritablement espeterrant que diu en Gil.

Una de les primeres obres que estrenaràn será «La Embajadora».

—Divendres al Nou estrenaràn «La señorita de Trevelez». Ho anuncien com a funció sensacional. Veurem que será.

—La simpática Blanqueta Suarez debuturà al Tívoli el pròxim dissabte. Ja hi ha qui compra butaques. Hi haurà empentes, ja ho veiem.

—«El fill de la dóna» al Victoria hi atreu bastanta gent, és un vodevill força picant.

—La Raquell Meller que dit siga de pas no s'ha casat ni ha marxat cap a Cuba, debutará móltaviat a Eldorado amb una serie de couplets nous.

—A l'Espanyol divendres estrenará la nova producció vodevillesca «Les dones han de ser dones». Diu que és una obra de grosses proporcions.

EL TREBALL

Amb la clausura del local social dels ebanistes no s'ha conseguit altra cosa sinó que aquest continuessin la lluita amb més fermesa que mai.

En els tallers on no s'ha acceptat la jornada de vuit hores no han entrat tampoc, aquesta setmana, els obrers al treball.

—Demá, dijous, a les nou del vespre, tindrá lloc a la Casa del Poble del carrer d'Aragó un miting, organitzat per la F. del R. de C., per a protestar de la clausura del local on estava instal·lada la Societat d'ebanistes.

—La Societat d'obrers rajolers de Granollers ha presentat noves bases de treball als patrons, solicitant un 20 per cent en el salari que percibeixen tant els qui treballen a jornal com a preu fet.

—Segons datos de la secció d'estadística de vagues del Museu Social, durant el passat set vagues, comprenent a Catalunya mes de Desembre començaren a Catalunya set vagues, comprenent a 930 vaguistes.

En el mateix mes, acabaren totalment 3 vagues, comprenent 330 obrers que tornaren al treball. Dos d'elles foren guanyades per aqueixos, i l'altra, perduda.

VARIA

En Junta general celebrada per l'Associació d'Apoderats i Gestors d'Assumptes Judicials de Barcelona, ha sigut elegida per aclamació la Junta Directiva següent:

President, don Josep Codina Pallés; Vis-president, don Josep Quirante Durant; Secretari, don Jaume Rovira Fusellas, Vis-secretari don Rafel Vilanova; Tresorer, don August Castro; Vocals, don Antoni Ricord, don Antoni Drets, don Antoni Moya i don Joaquim Seravia.

—La hiperclorhidria o acidesa de l'estómac, úlcera del mateix, vòmits, acedies nigües de boca, neurosi de l'estómac, neurastenia gástriga, se curen prenent l'Elixir Estomacal de SAIZ DE CARLOS.

—La Societat d'Atracció de Forasters prega a les entitats i empreses que tractin de realitzar algún festeig relacionat amb el Carnaval, balls de disfresses, concursos, etc., se serveixin comunicar-ho amb urgencia a les oficines de dita entiat, (Rambla del Centre, 30, baixos), a l'objecte de poder figurar aquells actes en el programa general de festes que está per publicar-se.

—L'Academia i Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya celebrará sessió avui a dos quarts de déu de la nit, desenrotllará la comunicació de «Uncas de cos extrany enclavat en l'esofac», amb presentació de pessa patológica.

El doctor Perez Ortiz de Torrelavega, experiments sobre la formació dels cacols biliars i nova terapèutica racional dels mateixos.

El doctor J. Torrents «Incisió abdominal en la laparatomia ginecológica».

El mateix doctor Torrents «Conveniencia de l'exploració de l'apendix en les laparatomies ginecológiques i necessitat de la seva extirpació en algun d'ells.

El dijous a les set de la tarda el doctor Pla i Armengol donará la novena conferencia del curs de «Estudis clínics de la tuberculosis pulmonar en la que tractará de les tuberculines, cossos imunisants-serums.

—El diumenge passat es celebrá al Patronat de les Escoles de la Sagrada Familia del Poble Nou l'acte solemne de la constitució d'un Grup Social de Previssió adherit a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

Diversions públiques

Teatres

TEATRE CATALÁ ROMEA Compañía RICARD PUGA.—Avui, a dos quarts de déu. LECCION DE CELOS i LA COMIDA DE LAS FIERAS.

TEATRE TIVOLI Avui dimecres a les cinc, vermouth. Lloret. Entrada 6 céntims. Primer «Los casos de la reina», según «El principe bohemio. Nit a un quart dedéu, Primer «El amigo de confianza». Segon «Aurea, la vuida alegre», 3 actes. Entrada, 60 céntims.

TEATRE DE NOVETATS Compañía cómic-dramática

Francisco Morano

Avui dimecres, Demá, no hi haurá funció amb motiu de celebrar-se el tradicional ball que de costum celebra en aquest teatre el Centre general d'Expendedors de tocino. Demá a les cinc, preus populars. La comedia dramática en 3 actes i un epileg «Papá Lebonnard», gran diosa creació d'en Morano. Nit, dos quarts de déu, el drama en 4 actes «El rey de acero», treint d'en Morano. Divendres, reestreno de la obra romántica «Don Alvaro o la fuerza del sino». Diumenge, tarde, «Don Alvaro». Nit, «El zapatero y el rey».

GRAN TEATRE ESPANYOL Compañía

ELENA JORDI

Avui, nit a dos quarts de déu i demá tarda i nit, últimes representacions d'EL TRENCACORS. Començará amb TOT QUEDAA CASA. Divendres, estreno de LAS DONAS HAN DE SER DONAS. Es despatxa a comptanuria.

TEATRE APOL Avui a quart de déu. El drama en 3 actes

La pasionaria

i la tragi-comedia histórica en 3 actes

La monja enterrada en vida

Dijous benefi i Rojas.

Teatre Poliorama

Compañía LARRA-LOPEZ ALONSO

Avui, dimecres, tarda, «La doncella de mi mujer». Nit: «Punta de viuda» y «La Bendición de Dios». Divendres, día 19 estreno en Barcelona de la farsa cómica en tres actes de Carles Arniches: «La señorita de Trevelez», el millor èxit d'Arniches, estrenada amb extraordinari éxit en el teatre Lara de Madrid.

Gran Cassino del Pare de Barcelona

Elegant Café Restaurant. Cuberts a cinc pessetes i servei a la gran carta.—Totes les nits: SOIREE DANÇANT i Amenes VETLLADES.

Concerts

SALA MOZART

Dimecres 17, 10 nit. Sel·lecte i históric

RECITALS DE GUITARRA PER EMILI PUJOL

Composicions dels grans mestres de la guitarra. Localitats: Sala Mozart i Casa Dotes o,

FOLIES BERGERE Telèfon 3.929. Music-hall Parisien

Extraordinari programa de varietès, compost per 60 artistes noves a Barcelona.—Grandiosissim èxit de Flora de Viana i de Stella Margarida, nomenada la Barrientos de l Variotés. Concert Aperitif, a les set. Apres mitnit souper tango.

Music-Hall POMPEIA Temple de la Alegria. Telèfon, 2458.—Tots els dies, grans programes. Varietès i LOS JUAN JOSE Entrada lliure. Butaques gratis.

Societat Patria Chica

Barbará, 16 bis. Tarda nit grans debcerts

Eden Concert Assalt 12. Telèfon 3332

—Propietari: En FRANCESC BUXO—

Tots els dies, tarda i nit, els grans éxits de Lily Tresori de més belles artistes. Avui grandiós éxit de Conxita Uila notable divette espanyola.

Tots els dies, de set a dos quarts de déu Aperitif-Diner-Tango

Totes les nits, després de l'espectacle, SOUPERS - TABARIN

MONTE CARLO Assalt, 26. Telèfon 4.317

Tots els dies, tarda i nit, grans Concerts per 60 hermoses artistes, Proxima nent debut important:

LA TEMPRANICA nova a Barcelona

Music-Halls

NOVELTY Gran Music-hall prop del teatre Cómic

Tots els dies, varietès, concert per 35 hermoses artistes i

DIVERTIDES SARÇUELES

Gran Imperi Ronda Sant Pau 34. Telèfon, 4583.

ELEGANCIA - ALEGRIA - XIC

Tots els dies, tarda i nit, grans concerts per 30 HERMOSES ARTISTES. 30

Entrada lliure Souper tango apres minuit

Moulin Rouge Vila Vila, 93 i 95 Telèfon, 4.318

Tots els dies, tarda i nit, grans concerts

Entrada lliure Butaques gratis

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marquès del Duero, 105, davant Teatre Comic Grans Concerts tots els dies tarda i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Gran Café de Novetats Societat Anónima Comercial. GRAN SALA DE BILLARS. Telèfon, 108.

Alcaçar Espanyol Unió, 7 Grans concerts

La Bona Sombra Ginjol, 3 Grans concerts.

La Gran Peña Sant Pau, 83. Grans Concerts.

Madrid Concert Marquès del Duero, 100 Grans Concerts.

Music-Hall SEVILLA Marquès Duero, 72 Grans Concerts.

Café HAHN Carrer Ample, 27 Grans balls, tarda i nit

Societat PAPITU Marquès del Duero, 116 Grans balls, tarda i nit.

Restaurant EXCELSIOR Rbla. del Centre 34 Balls Japoneses.

Bosque PALERMO Balmes, cantonada Aragó Balls i concerts, tarda i nit

Ideal Room Assalt, 10, Salon Rojo

Gran Tabarin MORITZ Supalve la, 183. Grans balls, tarda i nits

MARUKA Unió, 12. Saló Tango

Café AUSTRALIA Ronda Sant Antoni Billars Gratuits

La Cibeles Mendizábal, 11. Grans Concerts i Balls, tarda i nit.

APOLO Marquès del Duero, 17. Grans Balls, tarda i nit.

LA BOMBILLA Sant Pau, 75. Grans Balls, tarda i nit.

La Suerte Loca Estrella, 2. Grans Concerts i Balls, tarda i nit.

Societat Recreativa K. D. T. Carrer Guardia, 7. Tots els dies, Grans Balls.

Cinematógrafs

Gransalón cine Doré

Avui dimecres, tarda i nit grandioses sessions de cine i varietés tarde i nit el programa més important de Barcelona.

5 COLOSSALS ATRACCIONS, 5

Sisters Wittus

notabilissimas alambristes i antipodistes.

Madame Augusta

EXITO

célebre tiradora al blanc de saló.

Los Couders

EXITO

notabilissims musicals de fama mundial.

Los Llobregat

aplaudit i original duetto cómic de gran éxit

Ovacions sens interrupció a la més atractiva de nostres cançonetistes

Carmen Flores

amb son nou repertori de gran éxit, trajós vestuari i ric decorat.

Dilluns 22, grandioses sessions tarde i nit a benefici de

Carmen Flores

grandiós acontexement. Detalls per programes.

Tots els dies Carmen Flores Tots els dies

Es despatxen localitats numerades, sens augment de preu, per a tota la setmana, a les mateixes taquilles del cine, des de les onze del matí

Varies

FRONTO COMTAL

Avui, tarda, a les quatre.

Rojos: SALSAMENDI i LARRINAGA.

Blaus: ECHEVERRIA i VERGARA.

La Guerra Europea

Indignació sintomática

Un radio-telegrama de Berlín publicat per un diari local, tradueix la immensa indignació que ha produit a Alemanya la resposta de les potencies al·liades a la nota del President Wilson.

L'esmentat radio afirma que amb aqueixa nota comensa una nova guerra, i una guerra a mort, guerra necessaria per a salvar la vida.

L'indignació d'Alemanya, que no volem creure sigui exagerada pel corresponsal, s'explica perfectament i está en la llógica de les coses.

Fins aquí, Alemanya es considera vencedora, i militarment ho és, com ho reconeixen tots sos enemics, per més que no es donguin per vençuts; però mai es sap de quí és la victoria fins a la fi. I éssent la continuació de tota una cosa potestativa de cada un dels combatents, mentres la necessitat no els forci a capitular, mai s'havia donat el cas de que volgués envainar l'espasa el bel·ligerant que realment era vencedor. La mercé de la pau sempre la ha demanada el vençut.

Per protestes que Alemanya faci de sos sentiments humanitaris, demanar la pau equival a donar-se per vençuda, o al menys voler evitar una hecatombe propera, imminent. En aquest supósit, l'indignació és mólt natural. El desencant sofert pels imperis centrals era cosa descomptada.

Però además d'aqueixes consideracions sobre la alternativa que s'ofereix als imperis centrals, després de la rotunda declaració dels pobles de la Entente, d'altres s'en poden fer d'ordre psicológic, no menys interessants i significatives. Si Alemanya, amb tot i considerar-se vencedora, demana amb tanta de pressa la pau, i com diu ella, abandona als de la «Entente» la responsabilitat dels rius de sanc que en lo futur inondin la terra, és perquè éssent responsable de tota la sanc vessada fins avui, que no és poca, i contempla amb horror la obra que ella sola ha volgut.

Fins aquí, aqueixa obra nefasta i terrible, el crim més gran que registra la historia, podía encara ésser d'algún profit al poble i a la casta que l'ha desitjat, i preparat, i perpetrat; però la ferma voluntat dels enemics d'Alemanya de prosseguir la lluita destrueix la possibilitat que aquella vesllumava d'héuren algún benifet. Ara el poble culpable es veu el càstic al demunt, i per això crida com un foraguitat que no pot escapar a la justicia.

Del efecte produit per la nota de la «Entente» a En Wilson i de la situació en que es troba Alemanya, en pot donar una idea assats clara el paragraf següent, que traduim del radio aludit al comenzament, enviat per un corresponsal de guerra notoriament germanófil:

«El poble alemany está a aqueixes hores convençut de que en aquesta lluita li va la vida, de que es tracta de ser o de no ser per a Alemanya i sos aliats. No ha calgut que ai-tal cosa li fos dita per sos governants, sinó que ho ha sabut llegir en la nota enemiga. Per tó el poble está disposat a morir i acabar del tot, ans que acceptar una pau semblant, que significa la seva deshonra i al mateix temps la seva ruína.»

Pot, per cas, enraonar-se aixís, quan es parla d'un poble vencedor? No ens he sembla pas. Aquest llenguatje és sintomátic; per ell, Alemanya confessa la seva impotencia, i le que és més, la seva responsabilitat. Moralment, es confessa vençuda, car la desfeta és propera, i si no propera, segura. Moralment també, per sentir-se segurs de llur dret i vencedors en el dia de demá, els Al-liats están en mesura d'exigir certes i determinades condicions de pau, com ho acaben de fer, i com correspón sempre al vencedor. I anc que aixís no fos, anc que no haguessin arribat a la victoria que imposa i fa la llei, el sol fet d'ésser irresponsables del conflicte i víctimes inmolades a una ambició sens precedent i monstruosa, el fet aqueix seria prou per llevar-los la responsabilitat de les noves hecatombes, responsabilitat que'l Kaiser els traspassa gratuitament.

X.

Comunicats oficials

DE FRANÇA I BELGICA

Comunicat francès de las 3 de la tarde

París, 16.—A favor de descàrregues de torpills i gasos asfixiants, els alemanys han intentat en la regió del Somme un cop de ma, que fou rebutjat.

Hi haguó escaramuces entre patrulles i el canoneig habitual al restant del front.

DE RUSSIA

Petrogad, 16.—Els romanesos han atacat a l'enemic als turons situats a 7 verstes de Monastirka-Kassinoul. En lluita encarnicada el enemic ha estat rebutjat cap al S. Les tropes enemigues, reprenent la ofensiva a la maleixa regió, han estat rebutjades amb l'ajuda de les tropes russes, dugues verstes cap al S.

A la regió de Modeny, a dugnes verstes al S. O. de Galatz, un regiment enemic ha atacat un dels nostres elements que s'ha retirat cap al N.

Després de fort bombeig, l'enemic ha atacat algunes vegades a la regió de Tchinslea, a 12 verstes de Focsani, éssent rebutjrt amb grans pèrdues.

D'ANGLATERRA

Londres, 16.—Un dels nostres destacaments ha penetrat a les linies alemanyes, la nit darrera, a l'E. de Loos. L'enemic ha sofert nombroses pèrdues. Hem tirat granades de má dins els abrics enemics. Les nostres tropes han tornat amb alguns presoners.

Al N. del Ancre la nostra artillería ha agafai sota els séus foes uns convois enemics, amb excel·lents resultats.

Canoneig habitual en tot el fron, en particular al S. E. de Loos i davant del bosc Grenier, on les posicions enemigues han estat bombejades amb eficacia.

Explosió d'un creuer

Tokio, 16.—Ha ocorregut una explosió a les bodegues del creuer de batalla «Tsukuba», fondejat a Iokosuka.

El vaixell s'ha incendiat.

Hi ha 400 víctimes.

A la Mesopotamia

Londres, 16.—A la Mesopotamia hem ocupat la població de Hay i hem progressat al est i oest de Hut-El-Amara, prenent dugues ametralladores i dos morters.

Excepte una petita faixa de terra, hem netejat d'enemics tota la vora dreta de la calzada del Tigris a l'est de Shatt-El-Hay.

General rellevat

El Pireu, 16—El general Callaris, comandant del primer cós d'exèrcit, fou rellevat, substituint-lo el general Ianakitsas, ajudant del rei.

La qüestió grega

París, 16.—«Le Petit Parisien» diu que els fets de Grecia varen ser ahir, als corredors de la Cambra, objecte principal de les preocupacions dels diputats i motiu d'animats comentaris.

Afegeix que de les noticies recollides a darera hora, resulta que alguns diputats reient que és necessari un debat sobre aquesta qüestió, estàn disposats a plantejar-lo lo méy aviat possible, tal vegada avui mateix.

A la conferencia imperial

Londres, 16.—El general boer Smuts representará la colonia sud-africana en la conferencia imperial britànica de Londres.

El general Botha es veu obligat a permanéixer al Cap.

Govern venizelista

Salónica, 16.—Amb ocasió de la festa de cap d'any (calendari ortodoxe) s'ha celebrat un Te-Deum, al qual han assistit En Venizelos i els membres del Govern nacional.

Després de la cerimonia religiosa MM. Debilly i Grandville, ministres plenipotenciaris delegats prop del Govern nacional, han estat rebuts pel senyor Venizelos, al qui han felicitat en nom dels governs que representen.

Submarí en llibertat

Flessinga, 16.—Després d'una enquesta, ha estat deixat en llibertat el submarí alemany que la flota hol·landesa havia detingut en aigües territorials d'Hol·landa.

Submarí internat

Flessinga, 16.—La flota hol·landesa ha capturat un submarí alemany que havia penetrat en aigües territorials d'Hol·landa.

El submarí será internat.

El Consell de l'Imperi

Petrograd, 16.—Un Ukas imperial nomena els nous membres del Consell de l'imperi a fi de donar a la dreta la majoría de 12 vots entre 14.

Les temptatives d'En Wilson

Londres, 16.—Segons el «Morning Post», Mr. Wilson está resolt a fer una nova temptativa prop d'Alemanya, demanant-li que cedeixi amb tota franquesa anunciant públicament les condicions amb les quals faría la pau.

D'Espanya

Sentencia no confirmada

Madrid, 16.—S'han rebut noticies de que el tribunal militar de Lyón ha recusat la sentencia donada pel de Marsella que condemnà al mallorquí Joán Mallol a 5 anys de pretó i una multa de 20.000 francs per haver exercit comerç amb subdits de les nacions enemigues de França.

Submarins al Mediterrani

Cádiz, 16.—Els pescadors diuen que ahir a la tarda varen veure passar de l'Atlántic al Mediterrani dos grans submarins alemanys que's dirigien cap a la costa d'Africa, després d'haver passat l'Estret de Gibraltar.

Sobre una oferta d'Alemanya

Madrid, 16.—Aquest matí estigueren al ministeri d'Estat el senyor Gasset i el director general de Comerç, conferenciant detingudament amb el senyor Gimeno.

Per més que'ls reunit han guardat una gran seserva, referent a lo tractat en la reunió, que ha durat prop de dugues hores, se assegura que han parlat de l'oferiment fet per Alemanya dels séues vaixells refugiats en ports espanyols per a que siguin utilitzats en les necessitats de nostra nació per al servei de cabotatge.

Després d'aquesta conferencia el senyor Gasset ha marrat a son ministeri, i per telefou ha informat al cap del govern i als séus demés companys interessats del resultat de aquella reunió.

Amb un dels ministres, el senyor Burrell que té el despatx en el mateix edifici, ha parlat personalment sobre el mateix assumpte.

Vaixell armat

Santander, 16.—Ha arribat als molls de Madiano el vapor «Gravina» procedent de Liverpool.

Informació telegráfica

ESPANYA

(De 9 matí a 12 nit)

La «Gaceta»

Madrid, 16.—La «Gaceta» publica:

Reglament provisional de mestres i delinidors d,armadures.

Declarant inhábils al sol efecte del transcurs dels termes judicials, tant per a la Sala de lo civil de l'Audiencia Territorial com de l'Audiencia provincial d'aqvesta Cort, els dies compresos entre el 16 i el 22 de l'actual, ambdos inclusius, amb objecte de procedir al trasllat d'edifici.

Disposant que el subsecretari d'Hisenda s'encarregui interinament de la Direcció general d'administració.

Relació de les declaracions de drets passius fetes durant la segona quinzena de desembre últim per la Direcció del Deute.

Convocant a concurs per a la provisió d'una plaça d'enginyers geógrafs oficial según de administració civil.

Relació núm. 240 de crédits per obligacions procedents d'ultramar.

Escalafó d'antiguitat de pròfessors de números Escoles Normals de mestres.

Els transports

Madrid, 16.—S'ha reunit el Comité de transports terrestres sota la presidencia del senyor Zorita.

S'ha acordat prorrogar la no admisió de mercaderíes pel terme de sis dies amb destí a Saragoça per trobar-se en aquella estació detinguts 1140 vagons.

També s'ha acordat la sospensió per terme de tres dies a comptar del 17 de l'actual per a Manresa, Terrasa, Viladecavalls, Sabadell i Sardanyola.

A les linies de Manresa i Sabadell s'admetràn únicament, com escepció, els carbons minerals.

Altre dels acords ès no admetre facturació sinó en petita velocitat, de vestiar, remolatxa i subsistencies alimenticies cap a Saragoça a l'estació de l'Arrabal.

Aquest mateix acord s'ha près respecte a Barcelona i Tudela.

—Demá es reunirá a Foment la junta de transports marítims per a tractar entre altres assumptes de la petició de superfosfats per a Palencia, de blat per a Bilbao, de carbó per a Palma i Cadiz, exportació de farina i petició de blatdemoro per a Viscaia.

Firma de Governació.—Combinació de governadors

Madrid, 16.—S'ha firmat la següent combinació de governadors:

Admetent la renuncia del càrrec de góvernador de Jaén a don Francesc de P. Delgado.

Nomenant per a substituir-lo a don Antoni Acuña.

Admetent la renuncia de Governador d'Albacete a don Jaume Aparicio.

Nomenant per a substituir-lo a don Modest Francisco Flores, ex-diputat a Corts.

Admetent la renuncia de goveruador d'Osca a don Frederic Soto Oya.

Nomenant per a substituir-lo a don Josep Estruch, ex-diputat a Corts.

Nomenant governador de Murcia a don Alfons Ruiz de Grijalba qui ho era d'Avila (en permuta).

Nomenant governador d'Avila a don Manuel Bahamonde, qui ho fou de Murcia.

Nomenant governador de Palencia a don Lluis Montesinos, marquès de Morales.

També s'ha firmat aprovant el projecte d'aliniació del xamfrá que formen els carrers de Còrcega i Argüelles a Barcelona.

Autoritzant un concurs per adquirir un local destinat a prevenció civil a Barcelona per valor de 2.630 pessetes.

El robo de fils telegráfics

Madrid, 16.—Segons una nota facilitada per la Direcció general de Correus i Telegrafs durant l'any últim foren robats en les diferents línies, fils telegráfics per valor de 35000 pessetes.

Amb tal motiu s'han donat les corresponents instruccions a la guardia civil perquè redobli el servei de vigilancia.

El Manzanares

Madrid, 16.—El ministre de Foment, referint-se als treballs de canalització del Manzanares, ha fet observar que está interessat en que's prosseguei xin les obres, dedicant a l'assumpte l'atenció que requereix.

Precisament—ha dit—acaba de firmar una R. O. sobre l'adquisició de ciment per reposstes obres.

D'Instrucció Pública

Madrid, 16.—Una comissió d'alumnes de les Escoles Industrials, ha visitat al senyor Burell per a solicitar aclaracions a la R. O. que modifica el plan d'estudis.

També ha visitat al senyor Burell una nombrosa comissió de mestres opositor a la categoría de 2.000 pessetes per a demanar-li que s'afegeixin al nombre de vacants concedides les resultes d'altres categories sobrants en el escalafó.

Els minaires de León

Leon, 16.—Davant la quasi absoluta paralització del treball a la conca minera lleonesa motivada per la injusta limitació de mercats i l'arbitrari repartiment del material mòbil de ferrocarrils, el Sindicat d'obres minaires lleonesos acordá venir a la capital, fent-ho avui en tren especial.

Han arribat tres mil obrers, éssent esperats a l'estació per dos mil treballadors de la capital.

Han cel·lebrat un miting monstre al Teatre i després, en imponent manifestació, han recorregut els carrers.

Han acordat demanar la regularització del tráfec ferroviari i que s'anuli la disposició sobre limitació de mercata i fer saber al Govern i a la opinió que la manca de vagons obligará a parar 8.000 minaires de la conca lleonesa, dels quals ja n'estant vagant 4 mil.

Es temen conflictes i alteracions de l'ordre en la zona minera on s'amagatzemen 70.000 tonelades de carbó, i s'en produeixen 4.500 diariament, éssent sols el material ferroviari en servei per a exportar 800 toneladas diaries.

Es l'actitut del Govern i de les Juntes de transports i d'abastements depén el moviment miner de León.

Parla En Romanones

Madrid, 16.—Aquest matí ha tornat a Madrid el president del Consell de ministes el qual ha manifestat que demà a la tarda es cel·lebrará Consell a la Presidencia, perquè estará ja de tornada a Madrid el senyor Alba.

Havíen volgut cel·lebrar-lo al dia següent, però ha d'anar-se'n a Valencia per inaugurar l'edifici del Col·legi Notarial, acte al qual assistirá també el marquès d'Alhucemas.

Interrogat el president sobre la provisió de la Direcció d'Administació local, ha manifestat que els candidats eren quatre, tots ells amb iguals mèrits i amb igual afecte per sa part, i això l'atribula un xic.

Els periodistes han preguntat què hi havía de cert en els rumors acollits per alguns periòdics, segons els quals Alemanya ens ha ofert que utilitzem alguns dels vaixells refugiats, per al servei de cabotatge.

El president ha contestat que es tractava d'un assumpte mólt delicat i que el més convenient era no paslar-ne.

Allavors algun periodista li ha dit que aquest rumor estava fonamentat en unes manifestacions fetes pel ministre d'Estat.

El president ha afegit:

—Jo no pretenc amb les meves paraules rectificar el senyor Jimeno, però insisteixo en que és prematur parlar d'aquest assumpte.

De Governació

Madrid, 16.—El ministre de la Governació ha manifestat que fins demà no podía marxar a Barcelona el senyor Moroto perquè ha de cel·lebrar abans una extensa conferencia amb ell i amb l'ex-governador de Barcelona senyor Suérez Inclán i que aquestes conferencies no es podrán cel·lebrar fins aquest vespre a les set, però que decididament demá marxará el senyor Moroto en l'exprés.

L'Espanya pintoresca

Oviedo, 16.—Está a punt de tancar-se l'escola Pericial de Comerç perquè l'Ajuntament i la Diputació que sostenien dita escola han deixat de consignar en llurs pressupostos cap quantitat per a això, en vista de l'oferiment que feu el senyor Burell de que s'encarregará d'ella l'Estat.

Com encara no s'ha discutit el Pressupost d'Instrucció pública l'escola se troba sense poder continuar per manca de recursos.

La premsa excita al senyor Burell per a posi remei a tal situació!

En l'Academia de Jurisprudencia. Conferencia

Madrid, 16.—En l'Academia de Jurisprudencia ha donat aquesta tarda una interessant conferencia l'exdiputat senyor Llanos Torriglia, desenrotllant el tema «Los orígenes de la nacionalidad belga».

Presidí el senyor Maura. El saló i tsibunes estaven atestadíssims de nombrosa i distingida concorrencia, figurant gran nombre de senyores.

La conferencin fou un relat històric de la grandesa d'Espanya, que constituèix un document interessantíssim referent a la dominació espanyola en Bèlgica.

L'orador fou mólt aplaudit. A l'acabar fou mólt felicitat.

De Cádiç

Cádiç, 16.—Ha sortit el vapor «Miguel Calvo» cap a Cuba, portant centenars de passatgers civils i tonelades de cárrega.

Ha arribat el pailebot anglés «Robert» que sortí amb carregament de sucre per al dipósit franc.

El problemá del dia

Ciudad Real, 16.—L'alcalde del Moral de Calatrava ha prohibit l'exportació de patates,

Es venen a una pesseta l'arroba.

Al mercat continúa notant-se la falta de patates, peix i ous.

Apenes hi ha moltons.

Sessió mogudá

Valencia, 16.—En la sessió de l'Ajuntament es produí un gran escándol amb motiu de la discussió d'un dictamen proposant la reposició de dos cobradors del mercat que foren feixats cessants fa cinc anys per acord dels regidors monárquics.

La discussió fou violenta creuant-se greus insults entre els regidors monárquics i republicans.

Hi intervingué el públic abroncant als regidors de les dretes.

Les minories monárquiques inclòs la liberal es retiraren protestant de l'indefensió en què els deixava la presidencia contra els atacs del públic.

Enterat el governador enviá una secció de guardes de seguretat per a que es posessin als voltants de l'Ajuntament.

Part del públic interessat en la reposició dels empleats republicans insultá als regidor monárquics.

Robáment

Alacant, 16.—A bordo del pailebot «Concepció Sala» s'ha comés un robament.

Els lladres s'han emportat una arca.

L'arca ha sigut trobada per uns carrabiners a dos metres de la platja.

El desfalc del corredor de Borsa

Madrid, 16.—«El Día» segueix fent informació prop del desfalc de 700.000 ressetes comès pel corredor de Borsa don Brauli Rubio Llaneza.

Diu que un redactor ha visitat a l'autor de la denuncia, que és prevere, don Juliá Galve, qui ha manifestat que el dia 4 d'octubre encomená al corredor Rubio la venda de 25 accions preferents de la «Sociedad Azucarera», quin valor ascendía a 9.375 pessetec.

El senyor Rubio consegui véndre-las i citá en son domicili al sacerdot per a entregar-li l'import.

Em vaig presentar en sa casa—diu el denunciant—quedant sorprès al no trobar-lo ni a ningú que pogués informar-me de son parader.

Vaig comunicar al president del Col·legi de Corredors la sospita d'haver sigut víctima de una estafa.

Vaig citar al senyor Rubio séns que acudís i per fi el vaig trovar a la Borsa i el vaig intimar a que m'entregués la liquidació de les accions.

Segueixen les investigacions.

Han sigut citades a declarar persones de la familia del senyor Rubio.

Darrera hora

De l'estranger

Més de la guerra

COMUNICAT DE LES ONZE DE LA NIT

París (Torre Eiffel), 16.—La lluita d'artilleria continúa amb mólta violencia a la regió del Somme i la Lorena.

Un atac de sorpresa realitzat pels francesos contra les trinxeres alemanyes a l'E de Vic-sur-Aisne, va tenir éxit.

DE ITALIA

Roma, 16.—En les pendents meridionals de Piccolo Lagazuoi després d'un treball de preparació llarg i difícil, l'enemic feu explotar en la nit del 14 de gener una potent mina contra nostra posició de Cengia Martini.

La preparació activa i eficaç de nostre treball de contramines, fou causa de que l'explosió tingues greus ressultats.

Una galería cavada por l'enemic s'enfonsá causant series pèrdues a l'enemic.

Durant el dia d'ahir la neu ha caigut en molta abundancia en la regió montanyenca.

En la zona baixa, la pluja i la neu han impedit les operacions.

Arxius, Museus i Biblioteques

ARXIUS:

Episcopal: Palau Episcopal.

Municipal.—Obert de les déu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De Protocols: Notariat, 4.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

De l'Universitat: Edifici de l'Universitat.

BIBLIOTEQUES:

Biblioteca de Catalunya. (Institut d'Estudis Catalans).—Palau de la Generalitat, oberta de deu a una del matí i de cinc a vuit de la tarde

Del Seminari Conciliar.—Oberta de les deu del matí a la una de la tarde: Universitat, 2.

De l'Academia Provincial de Belles Arts (especial d'Art).—Oberta de les onze del matí a la una de la tarde Segón pis de la casa Llotja.

Academia de Ciencies i Arts.—Oberta de les tres a les sis de la tarde. Rambla dels Estudis, 9.

Dels Museus Artístics (especial d'Art).—Oberta de les deu del matí a la una de la tarde. Museu Arqueológic. Palau Reial del Parc.

De l'Escola de Belles Arts (especial d'Art).—Oberta de les set a les nou del vespre. Per als alumnes: Segón pis de la casa Llotja.

Arús.—Oberta de les nou del matí a 1 una de la tarde, i de les vuit a les deu del vespre. Passeig de Sant Joan, 26, principal.

Biblioteca del Consell de Pedagogía.—Oberta de 9 a 13 i de 15 a 19 tots els dies feiners, i de 11 a 13 els diumenges, Urgell, 187.

De l'Hospital Clinic.—Oberta de nou a una.

De l'Escola d'Arquitectura: Segón pis de l'Universitat.

emprén el vol i devalla a la terra en lleuger giravol, com enverinada fletxa de les que tiren els parts o els cretenses, armes mortals que xiulen a través dels vents. Aixi la filla de la Nit baixa a la terra.

Quan veu l'exèrcit troiá i el de Turn, es trasforma desseguit en una d'aquelles aus que s'aturen de nit sobre els sepulcres o les cases enrunades i giscien a deshora entre les tenebres. La furia, en aquesta forma, vola i revola al voltant de Turn i amb ses ales li assota l'escut. La por enerva els membres de Turn, se li erssen els cabells i la veu se li atura a la gola.

Quan la infeliç Juturna veu des de lluny el vol i giscles de la Dira, s'arrenca els cabells, s'esgarrapa les galtes i castiga son pit tot dient: «Oh Turn:, quina ajuda pot donar-te ta germana? o que em resta ja, infeliç de mi? Com podré alla gar-te la vida? puc oposar-me an aital monstre? Ja abandona l'exército; no afegiu terror a qui tremola, oh infaustes aus; conec els batiments de vostres ales i son letal soroll; ni s'em oculten tampoc les saveres ordres del gran Júpiter. Aixís paga ma virginitat robada? per què m'ha fet im ortal? per què'm treu la condició humana? Ara podria acabar tan greus dolors i acompanyar a les ombres a mon dissortat germá, si fos mortal. Res me será dolç sense tú, oh germá meu Ah! si la terra m'obris ses profondes entranyes i, encará que deesa, m'enviés a les ombres eternes!».

Dit això, cobreix son cap amb un vel negre i, gemegant, se sumergeix a les profonditats del Tíber.

Enees embesteix, branda sa llança qual mánec era una soca d'arbre i diu amb feresa: «Fins quan evitarás el combat? per qué et retractes? No és corrent com hem de lluitar, sinó d'aprop i amb les armes. Pren totes les formes i esmersa tota la valúa i astucia que tinguis; demana als deus que et pugin als astres o t'amaguin en les fondes cavitats de la terra». Turn li respón bellugant el cap: «No m'espanten les bravates, ter enemic: Júpiter está contra mi. Els deus són qui m'aterren». No parla més i va cap a una roca inmensa que era al camp com a senyal i per a dirimir les qüestions dels pagesos. Amb prou feina la portarien sobre les espatlles dotze homes forçuts dels que ara produeix la terra. Turn, alçant-la amb má tremolosa, s'endreça, s'adelanta i la tira contra son enemic, però ni es coneix a sí mateix quan corre ni quant embesteix o bé alça la pedra i la engega. Tremolen sos jonolls i es glassa sa sang, i la pedra engegada no atravessa l'espai intermig, ni té prou força per a ferir a l'enemic. Aixís com en somnis, quan nostres ulls gaudeixen de suau descans, ens apar que volem córrer i desfallim sense esperit en mig de l'esforç fet; volem parlar i no tenim força ni veu; aixís la Dira crudel nega a Turn l'èxit en tot ço que son valor intenta. Regira en son interior mil

Descobriment sensacional

CURACIO DE LES MALALTIES DE LA PELL I DE LES LLAGUES LE LES CAMES

I PELL -- MALS DE LES CAMES

ABANS DE LA CURACIO — DESPRES DE 15 DIES DE TRACTAMENT

Havem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descobriment sensacional del senyor RICHELET, apotecari y químic a Sedàn (Fransa), en lo que toca a les malalties de la pell. Heusaquí la llista d'aquestes malalties que han estat curades després d'alguns dies per aquest tractament meravellós.

Eczema, brians, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojors, sarpullidos tarináceos, sycosis de la barba, *picors, varices, llagues varicoses y ecsemes varicoses de les cames; malalties sifilitiques.*

Aquest meravellós tractament exerceix sa acció tant sobre'l lloc ont se localisa'l mal, com sobre la sang, que després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no ha sobrevingut jamai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna. (Hi ha també un tractament pera nois de tres fins a setze anys.)

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell serà enviat gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet n'hi ha prou ab dirigirse al senyor **L. RICHELET**, Sedan. Actualment a Bayonne, RUE BELFORT, 6 (FRANSA)

BARCELONA. — Senyors Vicens Ferrer i C.ª, Princesa, 1, farmacia i droguería i la seva sucursal.—Srs. Fills de J. Vidal i Ribas, Moncada, 21, farmacia i droguería i les seves sucursals.—Dr. Andreu, Rbla. de Catalunya, 66, farmacia.—Srs. Uriach i C.ª, Moncada, 20, droguería; Societat Anom.ª Monegal, Porta de l'Angel, 14, droguería.—D. Josep Segalà Estalella, Rbla. Flors, 4, farmacia, (Centre d'especifics).—D. Viladot, farm.—D. Antoni Serra, farm.

TOS

A tots els qui tinguin

Bronquitis Asma i Refredats

Según repartiment de franc, d'Ampolles de

Aixarop Saba é (Benzo-Balsámic)

Siguent moltes les persones que demanaren ampolles de mostra de nostre AIXAROP i no pogueren ésser complascuts per haver-se agotat l'existencia, hem acordat un nou repartiment més abundant per als dies 19, 20 i 21 vinents. Retalli's aquest anunci i presenti's en una de les farmacies següents: **Segalá, R. Flors, 14; Costa. Passeig de Gracia, 4; Batalle, Consell de Cent, 253,** on entregarán un **VALE** per a conseguir una ampolla **completament de franc.**

L'aixarop Sabaté es ven en totes les Farmacies i Centres d'Especifics.

Bodes i bateigs

Per a comprar bosses i capses amb gust econòmic, visiteu l'antiga fábrica de capses **carrer Sant Pau, 33**

¡¡Cuanta fatiga!!
¡¡Cuanta molestia!!
le acarrea el llevar personalmente los asuntos **de su propaganda.**
Y pensar que por mediacion de la Agencia Internacional de Anuncios
Haasenstein y Vogler
(Rambla del Centro 15, pral) **Barcelona**
podría V. encontrar economía en tiempo y dinero.
Pida V. sus tarifas.

Agendas Bailly-Baillière para 1917

Agenda de Bufete
CONTIENE
Diario en blanco para anotaciones de ingresos y gastos, con importantes datos, muy necesarios en oficinas de Banca, Comercio, particulares, etc.
Cuatro ediciones económicas.
Madrid: 1,10, 1,65, 2,20 y 3,25 pesetas.
Provincias, 0,50 más.
Cuatro ediciones completas.
Madrid: 2,25, 2,75, 3,25 y 4,40 pesetas.
Provincias, 0,50 más

MEMORANDUM DE LA Cuenta diaria
CONTIENE
Secciones especiales para anotar visitas; señas útiles; gastos é ingresos diarios, y cuanto se necesita para llevar ordenados y sin temor a que se olviden los múltiples asuntos en que se desarrolla la vida moderna.
PRECIOS
Madrid: 2,75 y 3,25 pesetas.
Provincias, 0,50 más

Agenda Culinaria
LIBRO DE LA COMPRA
que contiene 385 minutas y más de 700 recetas.
Explicación de los guisos en los menús diarios.—Agenda para anotar al día los gastos de cocina.
PRECIOS
En Madrid, 2,10 ptas.
En Provincias, 0,50 más.

CARNET O AGENDA PERPETUA de bolsillo
PARA ANOTACIONES
PRECIOS
Una pta. en tela y 1,50 en piel, cortes dorados.

Agenda de Bolsillo
PARA uso de Particulares.
Precioso libro de notas, dividido por días, con interesantes datos sobre Correos, Telégrafos, Teléfonos, tranvías, carruajes, etc.
Encuadernado en tela, con bolsillo interior y porta-lápiz.
— PRECIOS —
EN MADRID
De dos días en plana..... 1,50 pts.
Con cartera piel..... 3,00 »
De un día en plana..... 2,00 »
Con cartera piel..... 3,50 »
Provincias, 0,50 más

AGENDA Médico-quirúrgica de bolsillo
ó Memorándum terapéutico, Formulario moderno y diario de visita.
CONTIENE
Diario en blanco para las anotaciones particulares.—Hojas para los tratados del pulso y temperatura.—Memorándum de terapéutica médico-quirúrgica y obstetricia.—Formulario.—Venenos y contravenenos.—Señas útiles á médicos, farmacéuticos y veterinarios, etc.
PRECIOS
Madrid..... 2,50 pts.
Con cartera piel..... 5,00 »
Provincias, 0,50 más.

Pedidos: CASA EDITORIAL BAILLY-BAILLIERE, Núñez de Balboa, 21, y Plaza de Santa Ana, 11.—MADRID
Y en todas las Librerías, Papelerías y Objetos de Escritorio

Les injeccions, els lavatjes, el sándal i arheol solen retraçar la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar-los tornen el flux, i en general, sols entretenen la cura. Amb les especialitats **PARADELL** en pocs dies se logra la cura completa.

FARMCIA PARADELL Comte de l'Assalt, 23 : BARCELONA:

Nadal

MESTRE DE BALL DE SALÓ I DELS MÉS MODERNS

Unic que breument ensenya bé a ballar, encara que mai hagi ballat. Classes per a una persona sola o familia. Lliçons especials per a senyoretes. Lliçons per a dependents. Carrer Cegos de la Boquería, 2, entressol (junt al carrer de la Boquería)

LES SALS NATURALS DE "MEDIANA DE ARAGON"
purguen sense còlics
i sense produir ascos

Capseta IDEAL d'una purga .. 0'30 ptes.
Frasc de deu purgues..... 2'00 ptes.

CICLES SUN

SANROMA

Els més sòlids i lleugers

Telefon 1455

Balmes 62

BARCELONA

Gotes Mares Sulfuroses de Bar

Excelent medicació sulfurosa per als herpes, llagues, engines, escròfules, bronquitis i demés enfermetats per a les que estigui indicat l'ús del sofre o de les aigües minerals sulfuroses. Poden usar-se les *Gotes Mares Sulfuroses de Bar*, amb la beguda, banys, gargarismes, pulveritzacions, etc.

Demani's en totes les farmacies
Preu del frasc: 3 pessetes

"LAS MARAVILLAS DE ESPAÑA"

Director: JULES LAUREHCIO

La colección gráfica más espléndida editada hasta hoy día y que ofrece exacta — visión de la realidad. —

Serie de 8 Álbums, que formarán la colección completa, reuniendo en soberbios grabados lo mucho que España encierra de *bello, artistico, suntuoso* y *monumental.*

Albums publicados. { MADRID / SAN SEBASTIÁN / BARCELONA

Trimestralmente aparecerá un nuevo álbum hasta completar la colección.

Cada Álbum "Las Maravillas de España" se vende, al precio de 3 pesetas en Madrid y 3,50 en provincias, en todas las librerías de España y en la Casa Editorial Bailly-Baillière, Pl. de Santa Ana, 11, y Núñez de Balboa, 21, MADRID

Aparells parlants

discos i rollos auto pianos
COMPRA, CANVI I LLOGUER
NEW-PHONO-Ample, 35, Barcelona
sucursal Plaça Trilla, núm. 4, Gracia

PIANOS I HARMONIUMS de lloguer, des de 3 fins a 15 pessetes al mes. Carrer del Bruc, núm. 78, entressol, prim er

✝

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPRENTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

TRENCATS Llegiu!

Obtindreu alivi instantàni, contenció absoluta i curació radical dels vostres mals, gastan els tant acreditats braguers de l'especialista TORRENT que son els millors que existeixen i se coneixen. Sempre nets, sense tirants, pells ni guarnexements de cap classe, no molesten ni fant bulto, enmollant-se al cos com un guant; homes, dones i nens deuen gastar-los. Molt cuidada en no equivocar-se ni comprar de cap modo cap aparell sens abans veure i tenir la seguretat absoluta de que realment tracteu amb la

CASA TORRENT, número 13, carrer de l'Unió, número 13

Nota: Fixeuse molt bé en l'exatitut del nom i en el número 13.

pensaments: mira als rútols i a la ciutat, i la por l'atura i s'estremeix a la amenaça de la llança d'Enees; no veu son carro ni a sa germana que el guia.

Enees, explorant el moment favorable, li tira la llança amb tota sa força. Jamai muralles de pedra batudes per l'ariet retrunyiren amb més furia ni feu el llamp tan gran fragor. Vola la llança com foll torbellí portant la fera mort i obre les vores de la lloriga i traspassa les set làmines de l'escut i penetra brunzint per la cuixa de Turn. El gran campió cau ferit a terra doblegant els jonolls. Alçen un crit els rútols i tota la montanya propera retruny: els tupits boscos retornen la veu. Ell, humil i suplicant, alça sa dextra i sos ulls i diu: «Tinc merescuda la mort, no et demano clemencia: gosa de ta victoria. Si pot causar-te compasió un pare dissortat jo et demano que et compadeixis del vell Daune, tú que tingueres a Anquisses, i viu o mort, com més te plasca, torna-m als meus. Has vençut i els ausonis han vist com jo, rendit, t'allargava la má. Lavinia és la teva esposa. No duguis mes enllà ton odi».

Enees resta suspens, amb les armes a la má, girant els ulls i quedant inmóvil. Les paraules de Turn enternien més i més son cor quan ovirá a l'espatlla del calgut la gran i infausta banda del jove Pal-lant, adornada amb claus d'or; aquella banda de Turn li havia arrebatat amb la vida i que ara

era son odorno capdal. Quan repara en aquelles despulles, monument d'un amarc dolor, encés d'ira i formidable exclama: «Parles de que't perdoni veien-te enjoiat amb les despulles de mon amic? Pal-lant, Pal-lant és qui t'immola amb aquesta ferida i en ta sang criminal ne pren venjansa». Dient això enfonsa l'acer al pit de Turn.

Lr fredor de la mort s'apodera de sos membres, i son esperit fuig, indignat i gemegant, a la regió de les ombres.

Fi

tanta maor de rencunies? Apa, mitiga ton furor: concedeixo lo que demanes i de bon grat me rendeixo. Conservaràn els itals son llenguatge propi i ses costums i el nom que tenen: els troians viuràn units amb ells per llaços d'himeneu, tindrán i aportaràn algunes costums i cerimonies sagrades, i de tots ells ne faré un sol poble, amb un sol idioma que serà el llatí. Veuràs que la posteritat de sang itálica unida a la dels teucres aventatjará en pietat als homes i fins als mateixos deus. No hi haurà cap nació que't rendeixi més homenatjes». Consentí Junó i en senyal d'assentiment inclinà son front. Després deixa el núvol i desapareix. Fet això, Júpiter fa altre projecte i es proposa impedir a la Juturna que ajudi a son germà.

Segons diuen hi ha dos deitats funestes, anomenades Dires (1), a les quals abortá en un sol part la nit intempesta, junt amb la infernal Megera, posant en llurs caps llaçades de serps i donant-les lleugeres ales. Aquestes Dires estàn davant el soli de Júpiter i en lo vestíbol d'aquest rei sever i inciten la por als inteligos mortals quan el rei dels deus los amenaça amb la mort o amb malalties o torba amb guerres a les ciutats criminals.

Júpiter envia des del cel una d'aquelles fures i ordena que es presenti a Juturna com a infaust auguri. Ella

(1) Alecto i Tisifona.